

310296

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 10 తేది శుక్రవారము } No. 250.
సంపుటము. ౮ } దుర్భతినామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక. ౨౫౦

మంచితరుణము!

త్వరపడుడు!!

ఆంధ్రపత్రిక

ఉగాది సంచికలు

1910-1920, (1913 మినహా) పది సంచికలు సెట్టుగా
బయిండు చేయబడినవి.

అసలుధర 20 రూప్యములు. అమ్ముడుధర 5 రూ.

కొన్నిది సెట్టు మాత్రమున్నవి తిరిగి అచ్చుపడనేరవు.

రాజకీయ గ్రంథములు

1. మద్యపానము (ప్రతాపరెడ్డి) 0 10 0
2. తిలకుగారి సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు 2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
4. స్వతంత్రజీవనము 0 8 0
5. ఆంధ్రమాత (రాజకీయ నాటకము) 1 0 0
6. స్వరాజ్యధ్వజము నాటకం 0 12 0
7. స్వరాజ్యరథము (నాటకము) 0 8 0
8. గాంధీమహాదయము (నాటకం) 0 8 0
9. గాంధీవిజయము నాటకం 0 12 0
10. కలియుగప్రహార నాటకం 0 10 0
11. స్వరాజ్యధర్మము ,, 0 8 0
12. గాంధీగారి హైందవస్వరాజము 0 8 0
13. గాంధీగారి ఉపదేశములు 0 12 0
14. గాంధీగారి ఆరోగ్యదర్శిని 0 8 0
15. భారతస్వాతంత్ర్యము (ఆంధ్రమాస) 0 6 0
16. తిలక్ శతకము 0 4 0
17. స్వాతంత్ర్య సందేశము 0 6 0
18. భారతవస్తు పరిశ్రమల చరిత్ర 0 8 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయ
గ్రంథములన్నియు మా వద్ద దొరకును.
(8402) ఉపేంద్ర ప్రచురణాలయము,
17, నారాయణ మిడలిపేట, మదరాసు.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ ప్రభేదము

గ్రంథములో ఒక్క పత్రికాయినా వదలక శ్రీ శ్రీనివాసుని కృపల తేలిగింపబడినది. అచ్చు పూర్తి అయినది. సర్వాధికారము క్రమముగా ప్రజ్ఞాపకము తీయబడినది. గాంధీగారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాపటము ఇందు చేర్చబడినది. బైండింగులో నున్నది. ఇదిగోతు రిబ్బన్ల చేయబడిన ఆర్డర్ల పంపినవారికి యీ సెట్ 15 వ తేదీనుండి పుస్తకములు వి. పి. గ. సంపాదకుని ఎవ్వరికైనా అక్కడ లేనియెడల ఆ సేటిలోపుగ పంపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారము కొరకును, మౌనవాణి కార్యసంహారమును ఉద్దేశించబడిన దగుట చేత స్వల్పపువేలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తీరవచ్చును. ఇది దండక కలగజేయకుండనై వి కొనుగొనునామ. ఇప్పుడు అచ్చువేసి 2000 ప్రతులను చాలవలకు ఆర్డర్ల వచ్చియున్నవి. అనుక యికను గ్రంథములు కొనుగొనినవారు యీ విగున విరువామాట పెట్టిన ప్రాయట యొక్కము.

సంపాదకుని గానుచుండరావు

సేవకసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

నిష్ఠానుగత యువకులకు శాస్త్రీయ బోధనములు.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.
తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
కామలాను ఉచితముగా పంపబడును.
మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
19, హార్బర్ రోడ్, హుంకూరు రోడ్ - మదరాసు.

అచ్చులో నున్నది] [పెట్టిన దరఖాస్తుల సంఖ్య.

బౌద్ధసేవ, వైద్యుని యవసరము, పథ్యములేకయే, దీర్ఘాయువు సొండుట ఎట్లు?

"REVIVAL OF HINDU DHARMA"

హిందూ దర్శన రుజ్జీవనము

అను

దీర్ఘాయువు

ప్రస్తుత కాలపు హిందువుల అల్పమైన జ్ఞానమును విజ్ఞమైన హిందూధర్మ నిబంధనలు. అచారములు ఈ కాలములో నేల పువ్వువలె నెత్తుచున్నవో స్వాతంత్ర్య విప్లవము మానిదంపును విప్లవ మువయోగించుట నాట్లముతివ్వట కలన తొమ్మిది విధముల చేతను శ్రీమతి అడ్డపాది భరించుట కలన ఆరువిధములచేతను, మరియు విశోధకరమన వివిధవిషయములవలనను, దీర్ఘాయువు ఎట్లుకలుగవో వివరింపబడినది. [1744]

సమస్తజాతుల హిందువులు, శ్రీమతి, యువకులు, గ్రామశివరామాలు చదువు టత్వవసరము. తెలుగువచనము - సులభమగు - అమృతశైలి - శైలి - డెమ్మా - సుమారు 150 పేజీలు అగును వెల రూ. 1 ఒకరూపాయి; మార్చి 1-వ తేదీలోగా దరఖాస్తులు పంపువానికి రూ. 0-12-0; పోస్టుఖర్చులు జేతు. కలయువాడు: గ్రంథకర్త: కళా వెంకట్రామయ్య, వి. పి., వి. యల్. రాజమృద్ది అని వ్రాయవలెను.

గాంధీమహాత్ముని

సంపాదక జీవిత చరిత్రము (3108)

'లోకమాన్య తిలకు జీవితము ఉపన్యాసములు' 'సంజాబు దురంతములు' లోకగు ఉద్ధృంధముల రచించిన శ్రీయుత నానికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని ప్రధాన శిష్యులలో నొకరగు శ్రీయుత దీక్షితుని మానవతరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండుగు గలవు ఇటీవల చొక్కాయి. టోపీ లేకుండ తీసిన పటములకలదు. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమార్గ బోధన

పెద్ద అచ్చు. సంపూర్ణముగా అచ్చుకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భవిషిషాటి సూర్య నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని జీవితముగలదు. వెల ౦-౮-౧. వలయునా రిట్లు వ్రాయవలెను. ఆంధ్ర పరిషత్తు. బెజవాడ.

ఆలి సోదరులు

చేటసాల యనుభవము

మర్యాదగ చరింపదలచిన యెడల మహాత్ముని కోరికల
పకారము నడుచుకొను దని బాలాభయగారు పలికెను.

శెంభూరు } ఆర్. ఎన్. చట్టే
4-3-20 }

నాల్గవ ద్రవిడ వైద్యసమైక్యము

కోయంబత్తూరునందు సమావేశ మగుట

ఫిబ్రవరి 9, 1922

అధ్యక్షాంశము

కోయంబత్తూరు జిల్లా కమ్యూన్ గ్రామమునందు సమావేశమైన నాల్గవ ద్రవిడ వైద్యసమైక్యమున కగ్రామసాధి పర్యాయ వహించిన వైద్యవిశారద పండిత కె. పి. వెంకటాచల శాస్త్రిగారి యుపన్యాసమునందే ముఖ్యాంశముల నిట ముద్రించుచున్నాము.

ఆర్యులారా!

నన్ను మహాసభ కధ్యక్షుల వహించుటకు కోరిన యాహ్వాన సంఘమునకు నేను విగత కృతజ్ఞుడను. మనయాయుర్యైవమున కపారమగు నేన నొనరించి పరమపద మలంకరించిన మహానీయులను గూర్చి స్మరించుట యవసరము. జీవితమునంతయు ఆయుర్యైవమునకు ధాన్యోపేన పండిత డి. గోపాలాచార్యులగారిని ప్రభుత్వమున స్మరించుట సియ్యుంది. ఆయనయే మన యాహ్వాన ప్రాకంభించెను. మైలాపూరులోని వెంకటరమణ వైద్యశాలమును ప్రారంభించినది ఆచార్యులుగారే. మనము సదా ఆయన బోధల ననుసరించుచుండుము. నారితరువారే మన మదరాసు ముగ్గులు ఓ. కే. రామకృష్ణమూర్తులు, కె. ఎస్. నరేంద్రశాస్త్రి గారును ఆయుర్యైవము నభ్యసించి చక్కగ నాన్వించుచుండి తట్టాలున దిదికేరి.

ఆయుర్యైవ మహాత్మ్యము.

మానవుల కేదిపనికివచ్చునో, యేది పనికిరాదో యేదినుఖమును కలిగించునో, యేది కష్టమును కలిగించునో, తెలుపునది ఆయుర్యైవశాస్త్రము. ఈ శాస్త్రము శాశ్వతముగ నొకేతిన నుండునదియే గాని యెప్పటి కప్పుడు మార్పు చెందునదిగాదు. మనవైరులకు గూడ అది నచ్చినది. అది అధ్యక్షవేదమున నొక భాగమని యందును. ఆయుర్యైవము ఎనిమిదిభాగములుగ నుండును. కాలాకృత్యశాస్త్రము ప్రణయములను కోరెలను గూర్చియుండును. దీనిని సుశ్రుతుడు కనిపెట్టి ప్రచారమునకు దెచ్చెను. చెవి, కన్న, నోరు మొదలగు వానిని గూర్చిన కాలకృత్యభాగమును నిమిశకృత్యము అధికముగ ప్రచారమునకు దెచ్చిరి. అగ్ని నేకుడు కాంచుచిత్సను కనుగొనెను. ఈ వ్యాధియు మున్నగువాని భూతవిద్యను అధ్యక్షుడు కనిపెట్టెను. విషములు, రసములు మున్నగు అగదకాస్త్రములు కళ్యపుడు కనిపెట్టెను. ఆరోగ్యము పటుత్వములకు సంబంధించిన రసాయనశాస్త్రమును నాగార్జునుడు కనిపెట్టెను. పుంసత్వమును సంసారించు వాటికణశాస్త్రమును బౌద్ధాలకుడు కనిపెట్టెను. ఈ యెనిమిది శాస్త్రములను ఆ మహానీయులు కనిపెట్టి, వానిని బాగుగ పరిశోధించి ప్రపంచమునకు ఒసగిరి. ఈ శాస్త్రములలో కొన్ని కొన్ని భాగములు ప్రస్తుత పర్యాయము నుండి యదృశ్యమైనను, అసలు ఆయుర్యైవవిధానము మాత్రము చెక్కుచెదరక మున్నది. పాశ్చాత్యుల మాత్రములవలె, మన యాయుర్యైవమాత్రములు అనుకూలమును మార్పు చెందునవి కావు. ఆయుర్యైవమాహాత్మ్యమున కీనిదగ్గర మొకటియే చాలును. పాశ్చాత్యులు తమ విధానమును బాగుపఱచుకొనవలె నన్న మన కాస్త్రమాత్రములను గ్రహించిన గాని వారికి తరణోపాయము వేరొందులేదు. మన యాహ్వానకృత్యమును కనుగొనుటకై నియోజింపబడిన డాక్టరు కోషును నననుదులు కొన్ని చాలయుపయోగకరములని చాటించెను. అందులకు ఫలితముగ ఇంగ్లీషు వైద్య శాస్త్రమునందు మనమాత్రములు చేర్చబడెను. అప్పటినుండియు మన మందుడిననులు ధరలు పెంచుచున్నాము. పూర్వకాలమున వైద్యులు కేవలము పారమార్థిక బుద్ధితో రోగులకు చిత్సయ్యెన రించుచుండిరి. ఈ కాలము అపరిమిత లుండుట లేదు. అయినను సాధ్యమైనంతవఱకు మన పరోపకారోపకారము తగ్గింపబడుచున్నది.

త్రిదోష

మన యాయుర్యైవమునకు త్రిదోషమే యాధాము. మనదేహము వాతము, పిత్తము, కఫములవలన నిలిచియుండును. మనదేహమునందు పంచభూతము లుండును. వీనిలో నేది చెడినను దేహము చెడినట్లు. దేహమునారోగ్యమునకు ఈ మూడు దోషములును ముఖ్యకారణములు. త్రిదోషములను నవధాతువులను (రసము, రక్తము, మాంసము: మేదస్సు, అస్తి, వజ్ర, శుక్రము) పోషించును. ప్రపంచములోని వస్తువులన్నిటిలోను రసము, వీర్యము, విపాకప్రభావము, ఇమిడియుండును.

వ్యాధిపరిశీలనము.

మాధవాచార్యుడు తనమాధవనిదానమునందు వ్యాధి పరిశీలనమును గూర్చి బహువిధముగ చర్చించి యున్నాడు. వ్యాధి

చిహ్నములను కనుగొనుట కంబుడుమార్గములు గలవు. నిదానము, ప్రాగ్రూపము, రూపము, ఉపశయ, సంప్రాప్తి అను నీ యైదు లక్షణములు వ్యాధిని నిర్ణయించుటకు సాయపడును. ఇదిగాక, నాడి, స్పర్శ, ఆకాంక్ష, దృష్టి, ధ్వని, ముఖము, మాత్రము నాలుక అను నీయెనిమిది భాగములుగూడ సాయపడును. ఈమార్గములన్నియు నిరుపయోగము లేనపుడు (అట్లు జరుగుట యసామాన్యము) తగిన మందు పథ్యము అనుకూలించును. ఉపశయమునందే మందును పథ్యమును నిర్ణయింపవలసినదియే కొంచెము అనుభవముగల వైద్యు డెవడైనను చెప్పగలడు. ఈమార్గములను జేటి పరిశీలించిన వ్యాధిని నిర్ణయించుట దుష్టము గానేరదు. చాలవంతి రోగులు సకాలమున మందు పుచ్చుకొనక వ్యాధి ముదిరిన తరువాత వైద్యుని వద్ద వెళ్లుట తటస్థించుచున్నది. ఇది శోచనీయము.

చి క త్న.

రోగమును కనుగొనుటకు అనేకవిషయముల నాలోచింపవలయును. ఏదోవిషయ కలిగినది, ఏదాతువు చెడినది, నివాసస్థల మెట్టిది, దేహములో నేదే యెట్లుండును, వయస్సు యెంత, మనస్సు సామాన్యముగ నేదిధర్మముగ నుండును, తిను వ్యాధిరహిణి, ఆహారములు, మున్నగు వానిని మనము గమనింప వలసి యుండును. వైద్యులు యనుభవమునబట్టి బాధ్యత యుండును. డాక్టరు కోషును ఈ కొలది మానముల పోవుగ నేమి నేర్చుకొనగలడు? వ్యాధులు, నిద, అసంతుక, అని రెండు విధములుగ నుండును. చి క త్న సం త ర్పణ అవతరణ అని రెండు విధములు. వానినే బ్రాహ్మణ యనియు లంఖణయనియు వ్యవహరింతురు. బ్రాహ్మణ యనగా దేహమును చక్కగ పోషించి పుష్టివంతము చేయుట. లంఖణయనగా దేహమును నీరసము చేయుట లంకణము శోధనమనియు శ్రమనమనియు రెండు విధముల నుండును. అతిభోగము, రాజ్యక్షణ, తుల్య, వాతము మున్నగువానికి బ్రాహ్మణవిధానము నవలంబించ వచ్చును. ప్రమేహము, అనదోష, అతిస్పృగ, జ్వరము కుష్ఠ, స్త్రీహృద్ధి, స్థూల్యము, చర్మ, అతిసారము, మృదోగము మున్నగు వానికి లంఖణవిధానము తగియుండును.

ఆరోగ్యము.

మనపూర్వులు తమ నిర్వైకృత్యములందే ఆరోగ్యమాత్రము లను గమనించుచుండిరి. మన యాయుర్యైవ శాస్త్రము ముఖ్యముగ దేహము నెట్లు కాపాడుకొనవలసినదియు తెలుపుచున్నది. మనయాయుర్యైవమునందు ప్రణాచిత్స లేదని కొంద రారోపించు చుండును. ఇప్పుడు పాశ్చాత్యవైద్యు లుపయోగించు పని ముట్టు లన్నియు మనపూర్వుల పనిముట్లును బోలియుండును. ఆయుర్యైవము ఈపనిముట్ల నన్నిటిని వివరించుచున్నది. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్యైవ శాస్త్ర ప్రయోజిత్యమును గూర్చి యభిప్రాయము నొసగుట కొక యుప సంఘమును నిన్నమించినారు. మన మీవిషయమై యేమిచేయ వలెనో నిర్ణయించుకొన వలసి యున్నది.

ఒక ఆంగ్లేయ ధైర్యమంత్రి హిందూ ధైర్యమును ఆక్రమముగ కొట్టుటచే మార్పు ఇవ్వడంకై రైల్వేకు చేరిన టండల్ స్టేషను నందలి పనివారు మొక్కుకట్టిన ప్రాసీయుంటిమి. మాజిస్ట్రేటుగారి కేసు విచారించి ఆంగ్లేయ ధైర్యమంత్రి హిందూ ధైర్యమునునుకొట్టలేదనియు ఇదంతయు కట్టుకథ యనియు తీర్మానించిరి.

శ్రీనివాస రావు గారు మన సాహిత్య కమాండము, విలూరు

విశాఖపట్నము నాటకశాలలో

ఈ దిగువ నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.
ఈనెల 12 వ తేదీ ఆదివారము
పాదుకా పట్టాభిషేకమును
ఫిబ్రవరినెల 15 వ తేదీ బుధవారము

ప్రహ్లాద నాటకమును

ఈనెల 18 తేదీ శనివారము
శాకుంతలనాటకము
రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము
టిక్కెట్లు విక్రయము:— రూ 8, 5, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0.
శ్రీలక్ష్మి రూ 2 0-0, 1-0-0, 0-8-0.

M. N. Rao. Yadavalli Suryanarayana
Zainindar, Rao
Hon. President, Manager

రేపల్లె మునిసిపాలిటీ జప్తులు

ఈ గ్రామ మునిసిపాలిటీ తీసివేయవలసివని మనిషి, లోగడబాకీలు కమ్యూనికేషన్ తనకు తెలియజేయవలసినదని ముహూర్త వాయిగునెల క్రిందట చెప్పినట్లుగా, మంత్రిగారు ఈ తీర్మానము పంపిరి. వెంటనే రేపల్లెనగరా గ్రామముల ప్రజలు సభ గావించి, పన్నుల నియంత్రాధిని తిరిగి, తీర్మానించిరి. మునిసిపాలిటీకి, తీర్చవలసిన కొన్ని బుణములు కలవనియు వాటి తీరుదాము నిమిత్తము పన్నులను వసూలుచేయుచున్న విషయమును ప్రజలు గు రెగిరి, అక్రమముగా చేసిన బుణముల కొరకు మేము సామ్య నియంత్రులైన బాధ్యత లేదని; కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము “మునిసిపాలిటీ అననసరమన్నమాట నిజమే, రద్దుచేయవలసివెను, కాని మా అక్రమకార్యనిర్వహణమైన ఈ బుణములను మాత్రము మీరు భరింపక లేవదు” అని ఆజ్ఞాపించుచున్నారు. ఈ మునిసిపాలిటీ శాశ్వత మని తలంచి, ప్రభుత్వప్రాయములను నాటింపక కావాల్సి ఇరువై సంకల్పరములకు సరిపోవుటల రేపల్లె బుక్కులు పత్రికలను, ఒకేసారి అచ్చొత్తించిరి. ఈ బాకీ సుమారు రూ 1000—0—0 లు. ఇట్టి బాకీలతో సహా పంచాయతీ యూనియను (కింద మాట్టి, విడు యచ్చినయెడల స్వాధీనపరచుకొందుగా యని, రేపల్లె తాలూకా హార్డువారిని ఆదుగ, వా రందులకు యిష్టపడ నునిరి. వెంటనే “లోతువ యెవడురా అక్క” సామెత ప్రకారము సారాత్తుగా రి-2-22 లేని శుక్రవారమునాడు రేపల్లె గ్రామ నెడ్లలు పన్నెండుగురు యిండ్లలో న రాత్రి జప్తు చేసిరి. లబ్ధికారులును, గొప్ప యింతులును, జప్తులు ముచ్చిరి. ఇన్వెన్టరీ నన్నారు. ఆ మరునాడు వేచేమి గ్రామములో జప్తులు జరుపు నిమిత్తము చేర్రేక్క డెలిగేటుగాయను, సబ్ మేజిస్ట్రేటు గారును చేర్రేక్క డెలిగేటు కారి మందుల సామగ్రి, బహుకాలము ప్రసంగించి, చర్య జరుపుట మానిరి.

గుంటూరు ఆన్నదానసమావేశము

కడచి జనరల్ సెల్యూటర్లకు ఈ సమాజమువారి తరపున మామూలు సంకల్పణలు 5-కి 285 మంది బీదలకు భోజన మొసంగబడెను. — శాశ్వత గౌరవచరిత్ర, కార్యదర్శి.

కడపమండల జాతీయోపసంఘము.

కడపజిల్లాసంఘ కార్యాలయవనభి ఫిబ్రవరి నెల 15-న తేదీన కలెక్షన్ స్టేషనుకు ఒకరైలు దూరములో యుండు తిలవమూరు గ్రామమున సమావేశ మవును. మహారాజరాజేశ్వరీ హరిసర్వోత్తమరావుగారును. హాజరయ్యెదరు.

బెజవాడ బాలభారతినమాజంవారు

విజయనగరం, పార్కు-హాలులో
ఈనెల 11వతేదీ శనివారమురాత్రి

సారంగధర నాటకమును

ప్రదర్శించురు.
3449 డి. కళ్యాణి గారు, ము కేజరు.

శ్రీకృష్ణ విలాసనభ, దుగ్గిరాల.

దుగ్గిరాల నాటకశాలలో
ఈనెల 12 వ తేదీ ఆదివారము రాత్రి 9-30 లకు
చింతామణి
చూడతగిన ప్రదర్శనము.
రేట్లు:— రూ 2, 1, అ 8, 4, స్త్రీలకు అ 4 లు.
నూతులపాటి పున్నయ్య చౌదరి,
3451 కార్యదర్శి.

FOR SALE 3450

Rice Mill Complete. Going Cheap. Must be Removed. Perfect working order. Lancashire Boiler. 24' x 31'. Hundred and Forty lb Pressure. Marshalls Engine 20 H P Ice and Soda Machines.

Flour Mill. Pumps. Belting. Shafting. Hullers Shellers Korns. Trusses. Thirty Tons Teak. Thirty Thousand Sft Zincs
"HARDINGS" LTD., VIZAGAPATAM

గాంధీ మహాత్ముని అభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

మతస్వాతంత్ర్యము.

కారాగారమునందు మతస్వాతంత్ర్యమునకై కష్టముల బడలసిన భాగ్యము పండిత అర్జునలాలుకు గలిగింది. ఇదిగతాలో చాలామారులు కిక్కిరించి జెయ్యుతూ కారాగారమునందుండినపుడు, మతాచారములను పాటించ నుద్దేశించి భంగములు గలిగినందులకు కొంత కాలము ఉపవాసముండెను. ఇప్పుడియన సాగరజెయ్యలనందున్నాడు. అట్టిగులాంతు అయిన కొడు కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. "నాతోడనే చాలా యమానుషముగ చూచుచున్నావు నావలెలిసెను ఆయన న్యాయమైనవలన అమితముగ బాధపడుచున్నాను. అస్వస్థత యిట్లుండినను, ఆయనచే విసిరింపించుచున్నాను. ఈవిధమున బాధ నెట్టి ఆయన వద్దనుండి తుమాపణపడెనునో నొకరి. కాని ఆయనకు మరల స్వాగతము రాగానే దాని నుపసంహరించుకొనెను. ఇప్పుడాయనను కోడ్డిగ్రుడ్డు, సారాయి నిర్బంధముగ తినిపించుచున్నాను. ఆయన బరువు తగ్గినది" ఈవార్తలో నెంత నిజముగదో నాకు తెలియదు. కుమారుడు తండ్రిని జూచుటకు వీలులేదయ్యెను. ఈవార్త వాస్తవమేనో, స్వప్నమేనో నిది హింసయగుచున్నది. విసుగు, కలకలం పనికిరాదని ఎవరైనను చెప్పవలెను. ఒకరిని కోడ్డి గ్రుడ్డు, సారాయి నిర్బంధముగ తినిపించుట వారి మతమును దిక్కిరింపజేయును. దక్షిణాఫ్రికాలో రవిశంకరశాస్త్రి యను నొక కుటుంబము సత్యాగ్రహిణి కోడ్డిగ్రుడ్డులతో నోటిలో కూరు చుండే విషయము నాకు తెలియదు. అతి డిట్లు కూరినదానిని వెంటనే నడవనుచేసి నిర్దయాత్మకతలకు విసుగు కలిగించుచుండెను. మనోనిశ్చయ మిట్లుండే యక తమ యాటలు సాగవని అధికారులు కనుగొనెను. ఆకట్టుకాదు కోడ్డిగ్రుడ్డును తినుటకు నిరాకరించినందున చిక్కిపోతుంటున్నామని యిప్పుడు కలలా సాగాగూడ నున్నాడు. తన మతమునను విరుద్ధముగ నుండునని తలచినట్టి కష్టపుల నొసరినప్పుడు దాని కష్టములకును నిరాధూటముగ నానందపులను నిరాకరించవచ్చును. ఈలాటి పద్ధతి మన వ్యాధి కుదురకకూర లేనని వైద్యముగ జెప్పవచ్చును.

మాతృభూమి పత్రిక.

మాల్వి ప్రజలు హుగారు నడుపుచున్న మాతృభూమి పత్రికకు ప్రభుత్వమువారు ధరావతును చెల్లించవలసిన దని కోరిరి. ఆపత్రిక స్వాతంత్ర్యము, స్త్రీయనుచీరు అధికారుల కండ్లు కట్టినది. వారిలోపలుల నెల్ల పత్రిక పూర్వగ్రహించిట్లు బయట పెట్టెను. వైద్యముగ వ్రాయుచో నైనను, నిష్కాపట్యము పనికిరాదు. ధరావతు చెల్లించననియు, ఇకమీదట కన పత్రికను వ్రాతప్రతులుగ పంపుచుండు ననియు సంపాదకుడు ప్రకటించుచున్నాడు. తన యభిప్రాయములను కాగితమునై అనుదినము అమర్చుటకు సంపాదకుడు కొంతమంది సాహచర్యమును బొందవలయును. అగేకు వీరతులను తయారు చేయవలసి యున్నపుడు, వార్తలను, అభిప్రాయములను తగ్గించుట కవకాశముండదు. భగవద్గీత నెవరైనను చక్కగ వ్రాసినచో నది యెప్పుటికైనను అమృతప్రకన్న సుందరముగ నుండును. విలువయునధికముగనుండును. మండేమారపత్రిక యిదిగతాలో కట్టిన కండువే అగూఢ్యముల ధరావతును కాజేసివారని బొంబయి క్రాంతి కలలో చదివితినె. కొన్నాళ్ల క్రితముగూడ అనుదినము వృద్ధి గునున్న వ్రాతప్రతికలతో పాటు కావచ్చునను కొనెదను. నిరాకరణపత్రిక లన్నిటినిగూడ త్రొక్కివేయుదును. అయితే యిప్పుడా, రేపా అనిమాత్రము ఆలోచన. అచ్చుకాకుండ చేయవచ్చునని వ్రాయుటకు నెవరుచేయగలరు? కాంతినివలెను చేర్చు విషయమైన నోటిసులను వ్రాయగూడదని బిరిస్సా అధికారులు నాయకుల కుత్తనపుల బంపిరని నేను వింటిని. కాని యాలోచనలకుగాని మనోనిశ్చయమునకుగాని అభ్యంతరములుండవు. ప్రజలకు ఎవరో క్రాంతివారో, సరిపడనివారో అచ్చుకేయించి ప్రకటించే యభిప్రాయములకన్న సత్పురుషుని వహించుని మానమే ప్రశోధము అధికముగ గలిగించును. గత మాడుమనములలో నవలంబించినది నిష్కాపట్యము తత్పరిత ఘన దేశమునందు గలిగిన ప్రశోధమును స్వయముగ జూచిన నే నిరాకరణవలంబుడును పత్రికలను అణగ ద్రొక్కినంతమౌతమున నిరుత్సాహము చెందకుండునగాక!

మరెకొన్ని వ్రాత పత్రికలు

అలహాబాదులోని స్వరాజ్యపత్రిక ధరావతును కాజేసిన మీదట యిప్పుడు వ్రాతప్రతిక వచ్చుచున్నది. రామకృష్ణలాభూలే గారు సంపాదకుడు. అచ్చు, మైపు ముడిసిన తరువాత సాగనైన చేతివ్రాత క్రమముగ మూలబడిపోవుచున్నది. పత్రికలను వ్రాతప్రతులలో తయారు చేసి వ్యాప్తిగావించినచో యాకళిపురుధరావతును, పూర్వకాలపు వ్రాతప్రతులను చూచిన, ఎంత ఆనందముగను, ఎంతరవ్యముగను నుండును! గమతి పత్రికకుగూడ నిట్టిభాగ్యమే కలిగెను. వెల ఆకాన్నర. ఈ పత్రిక పేరు 'కాంగ్రెసు' వ్రాత సాంద్ర్యములో పత్రికలలో నెల్ల 'స్వరాజ్య' పత్రిక (అలహాబాదు) మహాముచ్చటగ నుండును. ఇండియన్ డెంటుపత్రిక వ్రాత కొంచెము జలుగుగ నుండును. రోనియోనో, వైకోనో, లేక వ్రాయుటయో, లోపముతో కూడియుండవచ్చును. ఈ పత్రికాధిపతులు అమృతప్రతికలవలె తమపత్రికలను నడుపుటకు సామ్యిచ్చియో, ఉచితముగనో, గట్టివారిని బాగుగ వ్రాయుటవారిని కావలసినంతమందిని యుంచుకొనవలసియుండును. ఇంకొకడ దొకరిని వార్తలను, కన్వింపని యభిప్రాయములను తమవ్రాతప్రతికలయందు ప్రకటించుటయే, యాపత్రికాధిపతుల యుద్దేశ్యముగ నుండవలెను. పత్రిక మేనేజరులు స్వయముగ నన్నిప్రతుల నొక్కమారుచూచి బాగుగ లేనివానిని తగులబెట్టవలెను. కొలదితనములుమాత్రమే బ్రదికిన 'సత్యాగ్రహి' యను వ్రాతప్రతిక పూర్వకపు కాగితమున కొక వైపే యుండెనని ఈ మాడు వ్రాతప్రతికల యధిపతులు ను తెలిసికొనట యవసరము.

ఫింఛను

ధారావద్దవాస్తవ్య డగు వివాదకరావు జోషిగారి ఫింఛనును ఆపినేముటలో ప్రభుత్వమువారు వెనుకాడ లేదు. దోష మేమి? జోషిగారు తమదేశమును ప్రేమించుట!! భారతీయులెల్లరు చెట్టివారు. అమానుషులు. అందువలన వారి కెవరో యొకవెద్దవారుండి బుద్ధిచెప్పచుండవలెనని సర్ మైకలు ఓడ్డెయరు ఇంకను ప్రేమించున్నాడు. అతి దింకను భారతవివ్యాకంతులను నోటికి వచ్చినట్లు కారుకూతలు పలుకుచున్నాడు. జలియాన్ వాలాబాగులో తాను చేసినది తన 'దిధి' యని డయరు నేకని నేటికిని తలచుచున్నాడు. వీరువురును యథాధికారము ఫింఛను లు ను పుచ్చుకొనుచునే యున్నారు. వారిఫింఛనులను ఆపుదలచేయుటకు ఏవో ధన్యసంజేహములు కొన్ని గల వని యనుచుండును. ఈధన్యసంజేహములు తొలగిన తరువాత, మరెవరో కొన్ని కారణములను తెచ్చిపెట్టుట తటస్థింపును. చూడగా, చూడగా, ఇంగ్లీషువారి కొక 'లా' భారతీయుల కొక 'లా' గ నున్నది. భారతీయునికొక 'లా' యో, భారతీయులను బాధపెట్టువా రింకొక 'లా' యు నున్నట్లున్నది. ఒకరియొద్ద ధర్మముగనుండునది మరొకరియొద్ద అధర్మముగ నుండును. దేశదేశయా, ఫింఛనా అను నీరెంటిలో నేడియోనొక్కదానిని మాత్రమే మరెవలసినదెన్నను, ఫింఛను నడులొనుచు భారతమాతయందు గల యనరాగమును వెల్లడించుచు ప్రభుత్వమువారికి జోషిగారు వైద్యముగ వ్రాసిన యోర్తరమునకు నే నభినందించుచున్నాను. జోషిగారి స్వాగత్యగము భారత మాతకు మారణకోశ నొసరుచున్నది. వీరికి ఒక వేళ ద్రవ్యవస్తువు సంధించినను, భారతదేశమునకు నైతికలాభము.

రాజకీయముంతులు

నిష్పంథిధానము దేశదిశలందు వ్యాపించుచున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వములనును ప్రజలకు ప్రదర్శించుటకోయన యనరాజుగారి ముందు నిష్పంథులు నడచుచున్నవి ఆయన ఇందూరుకు రానున్నారగాన నచట నున్న గవర్నరు జనరల్ గారి మంత్రి, బడిలాలు ఆర్డరులై చోటిలాలు గార్లను సంస్థానమునుండి ప్రవాసమున కంపెను. రెసిడెన్సీ ప్రదేశములో బహిరంగసభలై వ్యయ జరుగ గూడదని యుత్తరువుల గూడ హరి చేయించెను. ఈ రెసిడెన్సీలలో బ్రిటీషు భారతదేశములోవలె ప్రజాభిప్రాయ మభివృద్ధి నొందియుండక పోవచ్చును అభివృద్ధి నొందియున్నచో, నచటివాసులనిధి నిర్ణయించుటలో సందేహ మేమియు లేదు. వారికి ఏర్పాటులు బాగుగా నుండి, దౌర్జన్యరహితవాతావరణము నిలుపగల రను వైద్యమునచో ఆజ్ఞలనుల్లంఘించి సభలుజరిపి, ప్రవాసములు

జిత్తులు కలుగుపక్షమున ననుభవించవలెను. ప్రవాసమున కంప బడువారు టిరి దేశమునకు పోయి యుద్ధముచేయబడవలెను.

కతివాడునుండినూడ నిదేమాదిరి వార్త లేతెంచుచున్నవి. కతివాడు సంస్థానాధీశులు గవర్నరుగారికి రాజకీయములకు సంబంధించక పోయినను వ్యయముతో కూడుకొనిన పికారుల నేర్పాటు చేసిరట. సంస్థానపౌరులకు కోపము వచ్చినది- గవర్నరు నచ్చెననికాదు ఇట్టిప్రయ మనవరముగ చేయుచున్నందున కోపమువచ్చినది. బహుశః, గవర్నరుగూడ వీని నానందింపకపోవచ్చును- ఈయధికారులందరికి తమాషా లేదుకు? వాస్తాన మున ములలో నున్న పుడు వారి కిట్టి తమాషాలు లేననియో? వారిలో కొంతమంది కీతమాషలే మహాకార్యపుగుచున్నది. ఈప్రవర్తనములకద్ద సేపక్షమువారును స్వభావసిద్ధముగ నడుచుకొనబాలరు. చేత నయినంత యండములలంకరించుకొని మర్యాదలు చూపుకొనవలెను. అధికారతరకార్యములందు కలిసికొనినను గడిగ నధికారీత్యా సంచరింపవలెను. ఇట్టిసిద్ధిలో నీ తమాషాలన్నియు, కట్టివెట్టి యాగమనములు అవసరమయిన పనులకు మాత్రము జరిపియెడల చాలా కాలమును ధనమును కలిగినవచ్చును- ఇదియు నుగాక కాకాహారలైన కతివాడుప్రజలకు పికారులనవ్యాయు కొలుపుచున్నది- కతివాడుప్రజలు నోరుమెదల్పకపోయినను ఈపికారులలో జరుగు నిరుపయోగమైన జీవనాభ్యు కసమృతి జూపిలులేదు- క్రూరమృగములను పట్టుకొనక పూర్వము కొన్ని రోజులు దురదృష్టపు మేకలను బలియాయనలసియుండునని నేను వినుచున్నాను- పికారుచేయువాని కంతమాత్ర మపాయము లేకుండ దురదృష్టపు జంతువుల ప్రాణము తీయుట జూడప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమువలె నున్నది- ప్రభుత్వమువారి కంతమాత్రము నష్టములేకుండ ప్రజల పేటాడి యానందించుచున్నార గదా- ఇట్టిదానిలో తమాషా యెంతమాత్రములేదు- ఈవిధానములో మోజును చెప్పిరితని ఆపకాటి తగినయవకాశము చేయుటకాదు- రాళ్లతో కొట్టినవారివై తుకాకులు కాల్చుట, దెప్పి కొట్టినవారి ప్రాణము తీయుట, పేటాడువాని కపాయములేనప్పుడది పేటాడు, కటికితనము కతివాడులోని బ్రిటీషురెగ్రిమి ప్రజలు సంస్థానాధీశుల వైకృతుల నిగ్గించుటకు గూడ నసంపాదకపోయెను. కాన ఒహిరంగసభలు చేయగూడదని యాజ్ఞాపించి మణిలాలుకొతారీ, మాన్సుకులాలు రావిజాభాయిమహతా గార్ల నచ్చెనుచేసెనట.

సంస్థానములో కట్టివర్తనలన్నియు క్రొత్తపద్ధతు లయి యున్నవి. అసంస్థానములలో బ్రిటీషురాజ్యములో నెంతయనరమో సంస్థానములలోగూడ/నంతలేయనరము. ఇంతేకాక సంస్థాన పౌరులు బ్రిటీషుపౌరులయనసహాయోద్యమమున కంతమాత్రపు యాటంకములను కల్పింపగూడదు. వారు తమకష్టముల నివారించుకొనుటకుగాను పోరాడవచ్చునగాని స్థితి మీరినచ్చినగాని తీక్షణమయిన యసహాయోద్యమవిధాన మకలంబింపగూడదు. అప్పుడుగూడ ప్రజాభిప్రాయమును కూడగట్టుకొని నడవవలెను సంస్థానాధీశులు చేయునదేమియులేదని యచటిపౌరులు నిరాశ చేసికొనుటకు వీలులేదు. ప్రజాభిప్రాయము నేర్పాటుచేసి యాందోళనము చేయవలెను. అసహాయోద్యమము ప్రారంభమయిన వెనుక నే కాంగ్రెసు యువ యోగకారి యయిన దని కొందలు చెప్పుగా వింటున్నాను. ఇది కుద్ధ పొరబాటు. కాంగ్రెసు అందోళనమే యసహాయోద్యమమునకు దారి చూపినది. అసహాయోద్యమము పూర్వపు కాంగ్రెసు యాందోళనకు తగిన ట్టువ్వనించినది. ప్రజల కష్టములను బయటపెట్టి యాందోళన చేయుటకు కాంగ్రెసు యెల్లప్పుడును సహాయము చేయుచుండెను. ప్రజల బలబలములను నిర్ణయించుటకు కాంగ్రెసు ఎల్లప్పుడు నాధారముగ నుండెడిది. సంస్థానములలోని పౌరులు గూడ తమ కాంగ్రెసులు, కాన్సరెన్సులు యేర్పాటులు చేసికొనవలెను. జాతీయమహాసభ ననుకరింపవలెనని యత్నింపక భేదముగ నే యేర్పాటు చేసికొనవలెను. పెద్దకాంగ్రెసు చేసిన పొరపాటులనుండి వారు కొంత గ్రహింప వచ్చును గాన ప్రభుత్వశిక్షణ మంతయు నొందవలెను. అంతయొక్క లేకుండ కష్టములను వెల్లడి చేయుటయే కొంతభునకార్యము. దుర్భాగ్యమువలెనే, కష్టము గూడ రహస్యముగనున్నయెడల వృద్ధిపొందును. వెలుతురుకు రాగానే యవియంతమొందును. కావున జాతీయమహాసభతో వారుతమసభలను కలిపివేయక యేర్పాటులు చేసికొని క్రమముగ కష్టముల తొలగించుట కాందోళన సలుపవలెను. సంస్థానపౌరులు తమసంస్థాన బహిరంగప్రదేశములందు కాంగ్రెసుకొరకు పనిచేయవచ్చు. ఇట్లు నేకులు చేయుచున్నారు.

వంగోపమముండి హెచ్చరిక

వంగోపమమున నాకొక స్నేహితుడున్నాడు. చాల కాలమునుండి పరిశ్రమచేయబడిన దేశముననున్నాడు. ఆపత్కాలము సమీపమున నున్నప్పుడాయన నన్నెల్లప్పుడు హెచ్చరించుచుండును. ఇప్పుడు జనులందరు పన్నుల నిరాకరించుట కూడదని ఆయనచెప్పుచున్నాడు. చాలమందినాయకులు జైలులోనున్నారు. గాన వంగదేశములో కొన్నియనాలోచనపనులు జరుగు నని తోచుచున్నది. నేను మొత్తమునుకొనుటలేదు గాని కొంతనిలవ బట్టు నాయకులందరు కొంతకి భంగము కలిగింతురని పొటబడి ప్రభుత్వమువారు తెలివి తక్కువగ నరెట్టుచేసిరని చెప్పక వీలులేదు. ప్రభుత్వమువారు దౌర్జన్యమును ప్రేరేపించుచున్నారని వారందరు దేశమునంతను దౌర్జన్యమునకు తరారుచేయుట యందే నిమగ్నులయి యున్నట్లున్నది. దీనికిగూడ నేను మొత్తము చెప్పుకొనుట లేదు. మనలో చాలమంది యిది యంతయు జరుగునని యెచురు చూచుచునే యుంటిమిగాని దౌర్జన్యము లిగిపట్టి ముందుకు నడువవలెనని నిర్ణయించుకొంటిమి. ఈగోజుల వలననే అప్పుడుగూడ దైవము నే నమ్మితిమి.

అయితే తలవని తలపుకొనెట్టి విషయమిదియు రాకుండ జేయుటకు తగిన జాగ్రత్తలన్నియు జేయవలెను. కావుననే నేను తలపెట్టినది కొనసాగి జయమందువరకు నితరప్రాంతములం దెచ్చుటను ప్రారంభింపగూడదని చెప్పుచున్నాను. వంగదేశము చాల చేసియున్నది. అప్పుడక్కర్తములు చేసినది. బాధపడినది, పడుచున్నది. కోపము లిగిపట్టుకొనియున్నారు. వంగదేశనాయకులందరు సరిదిద్దముగ నుండవలెనుగాని క్రొత్తచర్య యేమియు తీసికొనకదని హెచ్చరించు చున్నారు. వాక్యాన్వయమును సుభూషితాన్వయమును నిలువబెట్టికొనుట కవసరమయిన దంతయు జేయవచ్చును. కాని సమస్తీకానశిల్లంఘనము కన్నుల నిరాకరణము ప్రారంభించుటకు యడదురాదేదు. ప్రస్తుతస్థితికి కన్ను లిప్పించుటచేత వంగీయులు గొప్పకీడు మందులకు వీలిచ్చును.

ఆప్రకారము రాయబారి లాహోరులో నాగుట లండనునగరమునకు వెళ్లుచున్న ఆప్రకారము రాయబారి సర్దారు మహమ్మదు అబ్దులు హాజీఖానగారును కల్లులు యిస్తాము ఖానుగారును 8 వ తేదీ సాయంత్రము లాహోరున మదాగా లాహోరు మహమ్మదీయ నాయకులు రైలుస్టేషనుకు వెళ్లి వారిని కోరుటచే వారు లాహోరులో నాగిరి.

రెడ్డిజన సంఘము:— ఈసంఘ కార్యదర్శియు కోకాధికారియు జేమన జయంతిచందాలక్రింద వనపర్తియందే ఆర్. లక్ష్మీకాంతరెడ్డిగారు 20 కూపాయలను కొండపిడుగుండి ఏ. రామకృష్ణారెడ్డిగారు 30.12-1 రూపాయలును దిగువపాడు నుండి కే. మద్దితేజిరెడ్డిగారు 4-2-0 ను యిచ్చి రని తెలుపుచున్నారు.

ఒక సవరణ:— గత వివరములందు 5 వ పేజీలో పోర్టు నెయింటు బార్నికెట్టు ప్రకటనలందుకు గెలటిగారు చెంబెట్టు జిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడినటువలె బదులు డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడి రనియు, హెచ్. ఎ. బి. విరెన్సుగారు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగ నియమింపబడిరనియు జరుగవలయును.

యం. బి. బి. యస్., యల్. యం. యస్. పరిశ్రమలు:— చట్టముల మాట్లాడు:— జేసీలు ఆస్పత్రిలో మూడు నెలలు బెడ్లో పేషెంట్లు డిపార్టుమెంటులో విద్యార్థులు పనిచేయుకొనుట 5 వ సంవత్సరం కొరకులోగాక నాల్గవంపు రెండునకు మార్పుజేయుటకును, మెట్రిక్యులే ఆసపత్రిలో 20 కేసులలో యంత్రసాధనజేయుటకును సెయింపువారు చేసినతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి యీమార్పులు 1923 ఏప్రిలు పరీక్షనుండి అరులులో బెట్టుట కంగీకరించిరి.

31 శ్రీ యస్ రత్నవేలు శైలిగారు:— బెట్టుఅందు కంపెనీ నుబాసి ఆగు రావుబహదరు యస్. రత్నవేలు శైలిగారు బుధవారం సాయంత్రము 4 గంటలకు మరణించిరి. వీరు మహాదాతలు. వీరలకోరకు ఎన్నియోధాత్మములు వీరు చేసియుండిరి. వైద్యశ్రమలందు కొన్నిచోట్ల వీరు సత్తములు కట్టియున్నారు. వీరు బాతుల నభివృద్ధిపరుచుటకు ఉచితపరీక్షనుండి రములు సాతకాలలు స్థాపించియుండిరి. వీరు బాలరకు బాలికలకు కొన్ని పాఠశాలలను కూడా స్థాపించినారు. వీరి మరణమునకు చెన్న ప్రెస్ బీరలకు గొప్పఃప్రముఖలిగినదని చెప్పవచ్చును. వీరి కుటుంబమునాటి నుండిగూడ గతమునకును

మహమ్మదీయులతో సమాధానము

బిటను విప్లవము

'నియర్ యూత్' పత్రిక కమాండర్ కెన్వర్దిగారు తురుష్కు సమస్యను గూర్చి వ్రాసిన యీక్రిందిలేఖను ప్రచురించుచున్నది. అయ్యా, బిర్లాండులోను, వాషింగ్టనులోను ముఖ్యములగు అవసరములైన పనులుండుటంబట్టి బ్రిటిషు ప్రజలును, రాజకీయ వేత్తలును, ముఖ్యముగ వ్యాపారము జేయువారును సన్నిహిత ప్రాంతదేశసమస్యనుగూర్చి ఉపేక్షాభావముతో నున్నారు. (బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును, టర్కీకిని గల సంబంధములును ఆ సంబంధములవలన 12 కోట్ల మహమ్మదీయ సాలితులకు గల్గు విఘాతమున్ను, యిందువలన వర్తకము, పనివారలు పనిలేక యుండుటవై గల ఫలితమునున్న ముఖ్యమైన విషయములు.

ఇప్పుడు లాయడు బార్నిగారు కాన్సు సమావేశములో వర్తకము మరల బాగుగ సాగివచ్చి గావలయు నన్ను, రుహ్యా, పోలాండు, ఆస్ట్రేలియా మున్నగు దేశములకు సుబంధించి పనియేమియు జేయలేమున్ను, ఒక్కకలం గీతతో బ్రిటిషు వ్యాపారమును ప్రారంభింప జేసి వివిధములగు విపత్తుల దొలగింపవచ్చును. ఇదియంతయు తురుష్కు దేశము యెడగల రాజకీయ విధానమును మార్పుజేయుటతో జరుగును. తురుష్కు రెవెన్యూను హ్యాంబూర్గ్ కుమ్మగ మనవై యుద్ధమునకు దిగలేదు. ఎన్నియో సంకతులనుండి మన దేశమునకును తురుష్కు సామ్రాజ్యమునకును పరంపరనచ్చు సంబంధము లెన్నియోగలవు. ఆసియామైనరు గొప్పదేశము. ఆదేశముతో పూర్వము వ్యాపారము యంతో యెక్కువగ జేసియుంటిమి. ముఖ్యముగ బట్టలవ్యాపారము బాగుగ సాగుచుండెడిది. వర్తకవాణిజ్యములు ముందు పునప్రారంభించుటకు అవకాశములు మంచివి గలవు. ఆ భూమి మిగుల సారవంతమైనది. వలయునన్ని ఖనిజములు గలవు. తురుష్కు కాపువారలు పాటుబడి పనిజేయువారు, శాంతవంతులు. వివేకవంతులు. కొలదికన్నరములనుండి జరుగుచున్న సంగతులకెమి, యీప్రాంతములలో యింగ్లీషువారికి గొప్పగౌరవముగలదు. ఇటులండే గ్రుడ్డితనముగ మొండిపట్టుతో క్రస్తుతపుకొలిపినట్లు ప్రభుత్వమువారు, గ్రీసుదేశములు ఏషియామైనరులో వంగోపారంపర్య యున్న శత్రువుల వినాశము జేయు దాడిలో వారికి ఈకనిచ్చుచున్నారు. ఇందువలన సాధారణ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వము వివాదమయ్యెడిదే. ఈయంధ్యము గ్రీకులకు జాతీయతసంబంధమైనది. ఈగోజులలో నిట్టియుద్ధమును ప్రపంచము సహించజాలదు. వారు కలహమారంభము జేసిరి. ఘోరముగ అడజియమందిరి. అయినను మనము వారికి బహిరంగముగను రహస్యముగను సహాయము జేయుచు యీఘోరసంగ్రామములో తోడ్పడితిమి.

గ్రీకునెలలు గావించిన ఘోరములను స్వతంత్రచేతులు వర్జించిరి. తురుష్కులు ఘోర చాత్మిల గావించిన భయావహములలో గ్రీకు లానశ్చిన దురంతములను మించిపోవు. ఇప్పుడు గ్రీకులు తుదకు ఓడిపోయిరి.

ప్రాన్సు యెప్పుడును గ్రీసు సామ్రాజ్యమునకు సామాయము జేయుట కిష్టపడియుండలేదు. అందుకయే తురుష్కు ప్రభుత్వముతో సంధిజేసికొనుటకు తొందరపడి పంపిణీజేసెను. ప్రపంచములో ప్రాన్సు రెండవ మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యము. మనది పొడటిది. మనకిద్దరకును కల్యాణముతో అనుకూలముగనుండి తురుష్కులను న్యాయముగ జూచుట ముఖ్యమవసరము. ఇంతవరకు ఆసియామైనరు విషయము. మనకక్కడ వ్యాపారము నష్టమగుచున్నది. భవ్యము మనమన్నది. ఇందువలన బ్రిటనులో కార్యకులు పనిజేయున్నారు.

అయితే యిండియా మాటయేమి? టర్కీతో మనకు గల సంబంధము వలన అచట భక్తియుతులగు మహమ్మదీయులలో విరోధభావము ప్రచులించి. ఇండియాలో 9 కోట్లకు ది మహమ్మదీయసేవలకు లున్నారు. ఇదిగలలో వారు హిందూజాతివాదులకు విరోధముగ బ్రిటిషురాజ్యమువై రాజకీయ బలము నిచ్చుచుండెడివారు. ఇప్పుడు మనము గ్రీకులకు అందినిచ్చుట వలన, టర్కీ వై మనకును యుద్ధము వలనను అచట మహమ్మదీయులు గాంధీకులైరి (బ్రిటిషుభాతిజేత చాత్మిములలో విశ్వాటిక చెందుతలవాదులు మరల విరోధము నున్నారు. తత్ఫలితముగ సహాయనిరాకరణమున్ను, బ్రిటిషు క్రస్తువుల బహిష్కారమున్ను, ఆశాంతియు, అల్లరియుగ వచ్చినవి. ఇదియెన్నో వాయెనేని అధికముగ వైస్యముల నుండుటకు ఖచ్చితముగ వరును

ఈ కారణముచేతనే యీవత్సరము మొగసామీయూలోను మన కార్యము చాల ముష్కరమైనది. టర్కీయెడల కార్య విధానము పూర్తిగ మార్పుజేయవలయును. లాయడు బార్నిగారును వారి సమాలోచకులును ఒకతూరి తా మిదివరకు జెప్పి మాటల సుపసంగించుకొని, యిది వరకుజేసిన తప్పును ఒప్పుకొనిరేని, ఆఒక్క-పనివలన, యెన్నెన్నియో సభలు గావించి ఉపన్యాసముల నిచ్చి యిప్పటినుండి చచ్చేవరకు జేయు పనుల కన్న యీదేశములో పనివారలకు పని లేకుండుట లోకది బాగుపడుటకు యెక్కువ సాయము చేయుటయగును.

జె. యం. కెన్వర్ది,

ఇండియను బ్యాంకు

సాంవత్సరిక సమావేశము

ఈనెల 4 వ తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు ఇండియను బ్యాంకు భవనములందు బ్యాంకు వాటాదారుల పదునైన సామాన్యసమావేశము జరిగెను. బి. ఎ. బి. కె. ఎల్. లక్ష్మణు చెట్టియారుగా రధ్యక్షతవహించిరి. 1921 సం॥ డిసెంబరు 31-వ తేదీతో ఆంధ్రమై న బ్యాంకుయొక్క సంవత్సరనివేదిక సభ్యులంగీకరించుటచే చదువ నపునరము లేకపోయెను. తరువాత న్నగాననాధిపతిగారు తమిళమునం దుపన్యసించుచు నిట్లు నుడిచిరి.

ఇంతవరకును బ్యాంకు సామాన్యసమావేశమున సభాచర్య ఆంగ్లాభావముందు జరుపుట యాచారమై యున్నది. కాని నా కాంగ్లాభావ బాగుగ బెలియును. ఇది మాకు బెలిసిన విషయమే-ఇంతకు పూర్వసమావేశములం దద్యక్షులు ఆందరును బ్యాంకు డైరెక్టరులలోనివారే నేను దిప్ప మిగిలినవారందరును ఇది వరకొకపర్యాయముఅధ్యక్షులై యుండిరి అందుచే నన్నీ పర్యాయ మధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనియుండవచ్చును. ఈబ్యాంకువాటాదారు విశేషమునుండి తమిళులు- అందుచే సభాచర్యను తమిళమున జరుపుట యుక్తము-

మనబ్యాంకు డైరెక్టరులలో నొకరగు రా. సా. ముత్తయ్య శెట్టియారుగారు 55 దిరుదము పొందినందులకు వారిని మన మభినందింపవలెను.

బ్యాంకు యొక్క ఆదాయ క్షయ నిలువ లెక్కలు మీకు ఈయబడినవి. వానిని గురించి కొంచెము నుడువుట ఆచారము.

1920 సం॥న కంటే గత వత్సరమున బ్యాంకు మూలధనముమొత్తము అభివృద్ధి నొందెను. 1920 సం॥న బ్యాపారమున నున్న మూలధనము (నర్మింకుకాపెట్టులు) 75 లక్షలు మాత్రమే- గతవత్సర మీమొత్తము కోటిరూప్యముల కరకును ప్రాకెను. మూలధనముతోపాటు సరయైన లాభములు గన్నించుటలేదని యనవచ్చును. కాని డైరెక్టరులు కారణములబెల్చిరి.

ఈసారి వాటాల అధిక విలువవలన వచ్చిన దానిలో 250-0-0 రూపాయలును రిజర్వ్ ఫండు నందు జేర్చబడిరి. బ్యాంకు క్షయనష్టము లన్నిదిశలను సంగ్రహిస్తగముగ సభివృద్ధిచందున్నది. గతవత్సరమువలెనే ఈ వత్సరముగూడ 10 1/2 చొప్పున లాభములు పంచివెట్టినవెనని డైరెక్టరు తీర్మానించిరి బ్యాంకువారు 12 1/2 చొప్పున లాభమును పంచివెట్టగలరు. కాని డైరెక్టరు ముందుజాగ్రత్తగ క్షయనష్టముల జరుపవలెనని తీర్మానించిరి- ఇందులకు మీ రందరును ఆమోదింపదలసి యొకదన.

మనబ్యాంకునకు కొచ్చినసంయుగలాభ చాలయభివృద్ధిని గన్పరచుచున్నది. మహారాజుగారును దివానుగారును సానుభూతితో నుండిరి. ఇకరసంస్థాములుగూడ మనయెడల నిట్టి సానుభూతిచే గన్పరచెదరని నమ్ముచున్నాము.

మన కార్యదర్శిగారును ఉద్యోగులును బ్యాంకుక్షయనష్టములందు చాలనుత్సాహము గన్పరచుచున్నారు. బ్యాంకు యొక్కజయమునకు వీరు చాల దోడ్పడుచుండిరి-

తరువాత న్నగాననాధిపతిచే నివేదిక నామోదించుచు తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. తీర్మాన మేకగ్రీరముగ నంగీకరింపబడెను.

టి. రామచంద్రాచార్యుడు, నానాబాబుకాసుగిరగారు గారు 600 బ్యాంకు డైరెక్టరుగ ఎన్నుకొనబడిరి. ఎం.కె. దండికరు, టి. సి. రామనాథరావుగారు 1922 సం॥న బ్యాంకు అడివిగగ నెన్నుకొనబడిరి. ఈక్రింది తీర్మానము తరువాత నంగీకరింపబడెను:—

పంచివెట్టుటకుగాను నిర్ణయింపబడిన 1916-18-19 యాప్యములలో 20000 క్రొత్తవాటాదార్లకును 1921 సం॥ డిసెంబరు 31 వతేదీతో ఆంధ్రమయ్యో అధికక్షయమునకును 9 0/0 వంటున డిడ్డి ఈయవలెను. ఇందులకు 40000 రూప్యములగును. దీనిని 1922 సం॥ ఏప్రిలకి 4 తేదీన గాని తరువాత ఆతేదీకి గలవై వాటాదార్లగాని ఈయవలెను. మిగిలిన మొత్తము నీకింది విధముగా వెచ్చింపవలెను.

వై 20000 వాటాలకును గతవత్సరమునకు ఈయవలెని బోససు 1 1/2 0/0 చొప్పున రు. 15000 ను, రిజర్వ్ ఫండునందు జేర్చుటకు రు. 25000 ను కంటింజెంటు ఫండునందు జేర్చుటకు 10000, ఉద్యోగులకు బోససుక్రింద రు. 6466-12-0 ను. బ్యాంకు ఆవరణకు మార్పుటకు రు. 5000 ను, నిలువకింద 23998-1-9 ను, వెచ్చింపవలెను. అప్పుడునికి వందనముతో

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 10-వ తేది

శుక్రవారము

పార్లమెంటు సభ :

హిందూ దేశము

పార్లమెంటు సభ ప్రారంభమయిన, జార్జి టాల్బోర్ట్ సార్యభౌము లిచ్చిన యుపన్యాసము రెండు హిందూ దేశమును గూర్చిన ముచ్చటయే ననుపింపలేదని, నిన్నటి దినము తెలిపి యుంటిమి. సర్ జొనాల్డు మెక్లీనుగారు ఈ సంగతిని కని పెట్టిరి. ఈజిప్టు, హిందూ దేశ సమస్యల గూర్చి జరుపుట కవకాశ మొసగవలయు నని, వీరు కామన్సు సభలో గోచరి. ప్రభుత్వ సభలో కూ ప్రభుత్వగారు ప్రసంగించుచు సార్యభౌముని యుపన్యాసము ఇండియా, ఈజిప్టు సమస్యల గూర్చి మానము చాల్చుచున్నదని తెలిపిరి. హిందూ దేశ స్థితి, దేశమునందు ఆత్మోత్తమును వ్యాకులము లిగించుచున్న దని, కూ ప్రభుత్వగారు పలికిరి. ప్రధానమంత్రి యగు లాయడు జార్జిగారు, మెక్లీను గారి సూచనకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, సార్యభౌముని యుపన్యాసమునకు సవరణను ప్రతిపాదించుచో, హిందూ దేశ వ్యవహారము గూర్చి పంపూర్ణముగ సమాచారమును ప్రభుత్వము వారు తెలిపెదనని, నడిపిరి. సార్యభౌమునికి సలహా చెప్పి మంత్రులు, ముఖ్యే వారితో హిందూ దేశ సమస్య గూర్చి ఏల తెలుపలేదో గోచరింపకున్నది. సార్యభౌముని ప్రసంగమునకు సవరణను ప్రతిపాదించుట సామాన్యముగ జరుగదు. అట్టి యవసరము ఈ సమయమున కలుగుటకు, మంత్రుల ముఖ్యే భావమే కారణమై యుండవచ్చును. హిందూ దేశ సమస్యను వారంతముఖ్యము గాదని భావించిరేమో తెలియదు. ఇర్రెండు సమస్యను పరిష్కరించుటతో నలసి సాలసి, వీరు హిందూ దేశ సమస్యనుగూర్చి యోచింపలేదేమో తెలియకున్నది. వివరకయినను, లాయడు జార్జిగారు అనుగ్రహించుట మీలే. 14-వ తేది నుంగ, వారమునాడు, హిందూ దేశమును గూర్చిన సవరణను సార్యభౌము ని యుపన్యాసమునకు చేర్చవలయు నను ప్రతిపాదన కావించబడునని, ఆస్తిను ఛోటాగ్లేనుగారు లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగానంతరము, పార్లమెంటు సభలో వెల్లడి చేసిరి.

అనాడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చెలిపెడి సమాచారమును, అందుపై జరిగెడి చర్చయు ఏ దీనిన నుండునోయని విషయముకలము గలుగు సహజము. రూటరు తంజివారతబట్టి, పార్లమెంటు సభలో కొందరు సభ్యులు హిందూ దేశముగూర్చి అవ్యక్త ప్రసంగముల గావించిరి, గ్రహింపవచ్చును. బ్రిగెడియరు జనరలు పేజ్ క్రాఫ్టుగారు ముచ్చటించుచు, ఇర్రెండులో నిడివర తెన్నుకును గనుపింపని యుపక్రమము నేమి హిందూ దేశము రెండు గలదనియు, ప్రభుత్వమువారికిని గాంధీని సమావేశముజరుగుట యాగి పోయినచో వ్యవహారము కుదుటబడుననియు, ప్రభుత్వము వారు హిందూ దేశమును దృఢముగ పాలింపవలయు ననియు హెచ్చరించిరి. అట్టి సమావేశము లిటీవల జరుగలేదనియు, ఇకముందు జరుగుననెడి యాశ లేదనియు పేజ్ క్రాఫ్టుగారికి తెలిసినయెడల,

వారికి సంతోషము జనింపవచ్చును. ఇట్టి సభ్యులకు, దండనప్రయోగము తప్ప మరియొక మార్గము తెలియదు. సమాధానపద్ధతి వారి కేమాత్రము రుచింపదు. కలనల్ జాక్ వార్డు అను సభ్యులు, బ్రిటిషు వారి సంస్థలను హిందూ దేశముపై జొప్పించుటకు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ప్రయత్నించుటచే, ఇట్టి యనర్థములు వాటిల్లుచున్నట్లు ఆభిప్రాయపడిరి. భారత వర్షమునం దెంతకాల మయినను నిరంకుశ పరిపాలనమే కొనసాగుచుండవలె నని, వీరి యుద్దేశము. వార్డుగారు భీతిల్ల నక్కరలేదు. సంస్కరణములకు పూర్వపు పరిస్థితులకును, పిమ్మటి పరిస్థితులకును విశేష భేదము లేదని వీరు ఎంచవచ్చును. నిరంకుశ పరిపాలనము కనుకటికన్న గూడ తీవ్రముగ కొనసాగుచున్నదని, సందర్భములు చెలువుచు నేయున్నవి. సంస్కరణములమాలమున, జన్మ స్వాతంత్ర్యరక్షణము చేయాలేదు. స్వేచ్ఛ గ మాటలాడుటకుగాని, ప్రాయుటకుగాని, అవకాశము కలుగుటలేదు. ఇంకను నెక్కుడు నిర్బంధములను విధించినచో, హిందూ దేశ సమస్య పరిష్కార మగునని తెలుపుటకన్న వ్యర్థవాద మింకొక టుండబోదు. ఇట్టి మార్గమునలన, పాలకులకును, సామితులకును ఇంకను ఎక్కుడు నెడబాటు గలుగుట దప్ప, పేరులాభ మేమియు సిద్ధింపదనుట తథ్యము.

కాపైను హాకింగుగారు, హిందూ దేశమున వేల్పు యువరాజుగారి పర్యటనమును గూర్చి ముచ్చటించుచు, యువరాజుగారు భారతీయుల హృదయమును ఆకర్షించగలిగిరినియు, పర్యటనమును విజయముగ భావించవచ్చుననియు, యువరాజుగారు శాంతిదూత యనియు, ఆశాంతిని ఆల్లరులను హాట్టుటలో వారిని మించినవారు లేరనియు, బలికిరి. కాపైను ఇవాన్సుగారు గూడ ఈ ధోరణినే ప్రసంగించుచు, యువరాజుపర్యటనము ఆవిశ్వాసమును బోగొట్టు ననియు, హిందూ దేశమునకును, ఆంగ్ల దేశమునకును సుహృద్భావమును పురికొల్పుననియు బలికిరి. వేల్పు యువరాజు పర్యటన లాభము గూర్చి నిజసందిర్భములను గ్రహింపని పార్లమెంటు సభ్యులు ఈరీతిని నెట్టి యతిశయోక్తుల నయినను బలుకవచ్చును. కాని, ఇందువలన, ఇంగ్లండునకుగాని, ఇండియాకుగాని లాభ మేమయిన గలదా? యువరాజుపర్యటన మీ సమయమున జరుగుట, హిందూ దేశమున కేమాత్రము ఇష్టము లేదని, వివిధ రాష్ట్రములందు జరిగిన హఠాత్తాళములే సాక్ష్యములు. హిందూ దేశము మిగుల కష్టదశలో నున్నది. ప్రజలకోర్కెలు తృప్తికరింపబడినవి. వారి స్వాతంత్ర్యము అరికట్టబడినది. తమ దృఢవాంఛలు నెరవేరువరకు, వారు తమ కార్యదీక్షను విడనాడరు. అధికారవర్గప్రతిష్ఠ నినుమడింపజేసెడి యువరాజుపర్యటనపు ఏర్పాటునకు వారందుచే సన్నుతంపలేదు. అధికారవర్గపు ఆహ్వానమునందు వారు సాల్పడలేదు. ఇందుకు గినిసి అధికారులు ప్రజలపై నెక్కుడు నిర్బంధములను ప్రయోగించిరి. తీవ్రనిర్బంధప్రయోగమునలన, ప్రజలలో నశాంతి చెచ్చువెరిగినది. దేశస్థితి యిటు లుండ, యువరాజుపర్యటనము భారతీయుల హృదయములను ఆకర్షించె ననియు, అశాంతి కిది విరుగుడుగ నుండె ననియు, హిందూ దేశమునకు ఆంగ్ల దేశమునకును సుహృద్భావము ఇందుమూలమున బలపడుననియు బలుకుచు, పార్లమెంటు సభ్యులు తమను తాము పంచన జేసికొనుటవలన ప్రయోజన మేమాత్రముండదు.

రాజోపు మంగళవారమునాడు పార్లమెంటు సభలో హిందూ దేశ వ్యవహారమువిషయమై జరిగెడి చర్చవలన విశేషలాభ ముండునని తోచదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వాభిప్రాయము స్పష్టముగ చెలియు

టకు మాత్రము వీలుండును. హిందూ దేశము సభపై నను, బ్రిటిషు మంత్రులపై నను దృష్టి నిగుడించి యున్నవారికి, నిజము గోచరింపగలదు. డిల్లీ నగరము నందు, వేల్పు యువరాజు గారు ఏతెంచునపుడు నిర్బంధ శాసనములను తొలగించునట్లును, రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల చేయునట్లును, ప్రకటించెద రని సంధ్యవర్తమాన పత్రిక ప్రకటించిన వార్త నిజ మగుచో, యువరాజుపర్యటనము కొంత వడియెనను ఫలప్రద మగును. కాని, కామన్సు సభలో జరిగిన ప్రసంగములందు అట్టి సూచన యైనను కనుపింపలేదు. తుదకు వ్యవహార మెటుల పరిణమించినను, భారతీయులు పార్లమెంటు సభ వారి యనుగ్రహముపైగాని, బ్రిటిషు ప్రజల దయ మీదగాని, ఆధారపడియుండలేదు. వారు స్వశక్తిని ముఖ్యముగ నమ్మకొనియున్నారు. దానిని బలపరుచుటకే తమ ప్రయత్నముల శన్నిటిని కేంద్రీకరించుచున్నారు. అందుచేతనే వెనుకటివలె విదేశీ శక్తులతో ప్రచారముగావించుటలేదు. విదేశీపత్రికలు, ఎటుల వ్యాఖ్యానము చేయనో యని, వీరు ఆతురము జూపుట లేదు. నేషను పత్రిక వంటి లిబరలు పత్రిక సయితము, గాంధీమహాత్ముని ప్రవాసమును ఆమోదించుచున్నను, భారతీయులు కలవరపడలేదు. హిందూ దేశముగూర్చి సరి యగు వార్తలను విదేశీయులకు పంపుటకు, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవా రంగీకరించుచున్నారు. కాని అక్కడ జేరి ప్రచారము సలుపుటకు మహాత్ముడు ఇచ్చగింపడు. ఇట్టి ప్రచారములకన్న, తమను ప్రవాసముపినగాని, ఉరిదీసినగాని, జాతీయోద్యమమునకు అధికలాభముండునని గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయి క్రానికలు పత్రికా ప్రతినిధికి తెలిపియుండెను. అప్పుడు ప్రపంచదృష్టియంతయు హిందూ దేశముపై నిలిచియుండు నని మహాత్ముడు చెల్పుచున్నాడు.

భారతీయుల త్యాగమునలననే, హిందూ దేశ సమస్యను గూర్చి ప్రపంచమునకు సస్యము గోచరించు నని, మహాత్ముని దృఢాభిప్రాయము. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల కష్టముల గూర్చి, గాంధీ మహాత్ముడు ముందుగ ప్రకటించలేదు. భారతీయులక్కడ త్యాగము చూప మొదలిడిన పిమ్మటనే, ప్రపంచదృష్టి వారివంకకు దిరిగెను. ఇటులనే, హిందూ దేశమునందు గూడ త్యాగము విస్తరించి నపుడే, పార్లమెంటు సభ్యులు గాని, తదితరులు గాని, హిందూ దేశ సమస్యను పరిష్కరింపక తప్పదని గ్రహించెదరు. భారతీయు లందుచే, పార్లమెంటు సభవారి నిర్ణయ మేమగునో యని నిరీక్షింపబోరు. వారు తమ విధ్యుక్తమును నిర్వహించునెడల, పార్లమెంటు సభవారు హైందవసమస్యను తప్పక పరిష్కరింపవలసివచ్చును అప్పుడు వెనుకాడుటకు వీలుండును. ఏ పక్షమువారధికారము వహించినను, వెలగొంద నవసరము లేదు. ఇర్రెండు వ్యవహార నిర్ణయమునకు ప్రజల ప్రాతికూల్యము వహించిన, కాయలిషను పక్షము వారే, తుదకు ఇర్రెండు సమస్యను పరిష్కరింపవలసివచ్చెను. వీరే ఈజిప్టు వ్యవహారమును పరిష్కరింప నున్నారు. భారతీయ సమస్యను సయితము, వీరు పరిష్కరింపక మానరు. భారతీయుల మోక్షము వారిహస్తములందే గలను. జయమునకు గాని, అపజయమునకు గాని, వారే బాధ్యు లగుదురు. ఈ సత్యమును గుర్తించి హిందూ దేశము పాటుబడుచో, పార్లమెంటు సభ సయితము తనధర్మమును తప్పక నెరవేర్చును.

క్రొత్తపట్టములు : క్రొత్తపన్నులు
మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నిర్దేశించదలచిన క్రొత్తపట్టములను నిన్నటిదినము ప్రచురించి

యొంటిమి. ఏ ఏ లో మొదటి రెండుచట్టములును విలేజ్ సర్వీసు సెన్సుసు రయితులపై విధింపబడుచున్నవి. ఈచట్టములను కావింపవలసిన యవసరమేమి గలిగెను? రయిత్వార్థిగ్రామములలో నిగుటి సంతకము గ్రామోద్యోగుల జీతములను హెచ్చించినపుడు, ప్రాప్తయితి ఖండములలో గ్రామోద్యోగుల జీతములను హెచ్చించియుండలేదు. ఇకముందీ సమస్యరణము నాపియుంచ వీలులేదని, ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. దీనిని కొనసాగించినచో, మొత్తపువ్యయము 31.50 లక్షల రూపాయలగునట. ఇప్పుడు 15.81 లక్షల రూపాయల వ్యయ మగుచున్నది. హెచ్చువ్యయమును భరించుటకు, ప్రభుత్వకోశమునందు చాలినంత ధనము లేకపోవుటచే, ప్రాప్తయితి రీ ఎస్టేటుల విలేజ్ సర్వీసు సెన్సుసును విధించుటకు, ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. రెండవచట్టము చూతము. రయిత్వార్థి భాగములలో కర్షణముల వేతనముతో బాటు మునసబుల వేతనమునుగూడ వృద్ధి చేయవలయునని వారు మొరటిడియుండ, మునసబుల కొలువు గారవోద్యోగ మనియు, వారికి జెండెజీభృతిన వేతనమని పిలుచుటకు వీలు లేదనియు, ప్రభుత్వమువారు వెనుక సమాధానమిచ్చిరి. ఇప్పుడు ఆ సమాధానమును వారు వనలిచ్చెట్టిరని తలంపవచ్చును. గ్రామమున సబుల వేతనమునుగూడ 15 రూపాయలకు హెచ్చించుచో, మొత్తపువ్యయము దాదాపు 29 క్ష లక్షలగునట. ఇందుకొరకు 17 లక్షల హెచ్చువ్యయము గావలసియుండును. ప్రస్తుతపు ఆర్థికస్థితిలో ప్రభుత్వమువారి వ్యయమును భరింపజాల రనియు, అందుచే రయిత్వార్థి విలేజ్ సర్వీసు సెన్సుసు రూపాయికి ఆణావోషున విధించుటకు తాము పూనుకొందుమనియు, ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నారు. గ్రామోద్యోగుల వేతనములను హెచ్చించుట ప్రజల కష్టమే. కాని, ప్రజలపై నిండుకొరకు హెచ్చుపన్నులను విధించినచో, వారి బరువును మోయగలుగుట దుర్లభము. రయితు లిట్లు భరించుచున్న పన్నులే మిగుల హెచ్చుగ నున్నవి. అన్నిటికన్నను బీదలగు మద్రాసురాష్ట్రము, పన్నుల భారముతో క్రుంగియున్నది. ఈ భారమును వహింపజాలక, కాళ్ళత పు నెటిలో మెంతును, మద్రాసురాష్ట్రవాసులు గోరుట తలపించుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో కాళ్ళతముగ నీ క్రొత్తపన్నును విధించుట విశేషము గాదనియు, రూపాయికి ఆణా రేటును రయిత్వార్థి గ్రామములో విధించుట ఆత్మధిక మనియు, జెయిల్ ఎక్కువైస్తున్న ప్రతి సయితము తెలుపుచున్నది. రాజ్యాంగసంస్కరణములు వెలువడినపుడె, ఇట్టి పన్నుల చేరారునని మేము తెలిపియుంటిమి. సంస్కరణముల మూలమున, స్వపరిపాలనాలాభము గలుగ కున్నను, వ్యయ భార మధికమగు సనియు, దీనిని ఎవరొప్పునుటకు క్రొత్త పన్నులను విధింపవలసినవచ్చు సనియు, సూచించియుంటిమి. ఇట్టి సూచన మాంటాఫర్డు రిపోర్టునందే గలదు. రయితులతో ఇంకను నెక్కుడు పన్నులను గ్రహించి, గ్రామమునసబులకు మరి రెండున్నర రూపాయలకే మెక్కుడుగ నిచ్చినంతమాత్రమున, ఇంకను గ్రామోద్యోగులే సంతసము జెంద రని యూహింపవచ్చును. క్రొత్తచట్టములు, పన్నుల భారముచే క్రుంగిన తయితులభారము సతిశయింపజేసి, వారియందు ఆ సంతృప్తి ని నెక్కుడుగ వ్యాపింపజేయుటకు తోడ్పడును. మూడవ చట్టము గ్రామోద్యోగుల వంశపారంపర్యపు హక్కునకు సంబంధించినది. గ్రామోద్యోగులను కొలువునుండి తొలగించుటకు జిల్లాకలెక్టరుగారి కధికార మియబడెను. గ్రామోద్యోగిని ఉద్యోగము నుండి తొలగించిన పిమ్మట, అతని వంశపారంపర్యపు

హక్కు నశించును. ఇందునిమిత్తము వ్యాజ్యము వైచుట కిదివరకు గల హక్కు తొలగింపబడినది. ఈచట్టమువలన, వంశపారంపర్యపు హక్కు అస్తమించినటుల ఎంచవచ్చును. ఇట్టి నిర్బంధపు చట్టములను నిర్మించుటవలన లాభము గలుగునని తలచుట స్వర్థపు తలంపు. ఇంకొక నిర్బంధపు చట్టపును గమనింపవచ్చును. ఇంతవరకును, వ్యవసాయపు పనిముట్లను, దుక్కిటి ఎద్దులను, డివిన్యాక్రింద జపుకేయుటకు వీలుండెడిదిగాదు. గుంటూరు మండలమునందు, ఆ మినహాయింపు తొలగింపబడినదని, కలెక్టరుగారు ప్రకటించిరి. ఈరీతిననే జపు విషయమై ఏర్పడిన నియమములను సజలించెదరు. ఇట్టి ఏర్పాటు లన్నియు న్యాయనిర్వహణము చేరనే బరగుచున్నవి. ప్రజలు తమ కోర్కెలు నెరవేరు నిమిత్తము దీనికి నెడి ధర్మబద్ధ మగు చర్యలుమాత్రము, న్యాయవిరుద్ధములును, అక్రమములును శిక్షార్హములు అగుచున్నవి! సత్వర స్వరాజ్యస్థితి గోరుటకు, ప్రజలకింతకన్నను మేరకారణ మేమి గావలయును?

నిర్బంధచార్టరు

సుప్రసిద్ధ మహాత్ముడియైనాయకుడును, వంగదేశపు ఖిలాఫత్ కమిటీకి అధ్యక్షుడగునగు మాలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ గారికి 124 ఎకైక్కునుక్రింద సంతకముకలసియున్నది విధించి రని, తంతివార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమునందు బరహంపురపు నాయకులగు ఉన్నవ రామలింగం, వి. వి. గిడి, మల్లాది కృష్ణమూర్తి, న్యాయతి నారాయణమూర్తి, పరాంకుశం శ్రీరామమూర్తి, నాథి రామకృష్ణారావుగారు చెరి రెండుకొకి నాలువారముల కారాగృహశిక్షను రెండువందల రూపాయల జరిమానాను విధించిరి. ఇచ్చాపురమునందలి, పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, సీతారామయ్య, రమణారావు, రాధాకాంత పాధిగార్లకును మరి ఆరురకును, శ్రీకాకుళమునందు ఏశ్వరకును, 6 మాసములకలసియున్నది విధించిరి. అస్కాయందు కూరాడ జగన్నాథరావు, శరచ్చంద్ర మహాపాత్రో మరి నలుగును విచారణయందున్నారు. నిర్బంధముల ఫలితముగ, గంజాము మండలమున విశేషప్రభోధము గలిగినది. కల్లంగం ముల పాటలు, విఫలమగుచున్నవి. స్వరాజ్యోత్సాహము ప్రజలలో నధికమగుచున్నది. ప్రజలు కోరెడి ఫలితమే, అధికారుల నిర్బంధ పర్యవసరములమున కలుగుచున్నది. చెన్నపురిలో వాలంటరుకు శిక్షవిధించుటకు నిన్నటి దినమే మొదటి పర్యాయము. చెన్నపురి కార్యదీక్ష వహించుట, కీ సంబంధము, ప్రోత్సాహము గలిగింపక మానదు.

ప్రభుత్వసమాధానము

గాంధీమహాత్ముని కడపటిలేఖకు ప్రభుత్వము మున సర్. విలియం విశేటుగారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో చెలిపిన సమాధానము విచిత్రముగిదో పక మానదు. ప్రభుత్వ నిర్బంధముల గూర్చి మహాత్ముని కొన్ని ప్రబలిదర్శనములను జూపించెను. ఇట్టి నిదర్శనములపై విశ్వాస ముంచనక్కరలేనని, విశేటుగారు తేల్చివైచుచున్నారు. ప్రజల సమావేశములను బలిమితో చెదరగొట్టిన సంగితిని, విశేటుగారు కాదనక, దానిని సమర్థింప జూచిరి. పనుబలమే, ప్రధానప్రతిక్రియ యని, విశేటుగారు స్పష్టముగ తెలుపుట బట్టి వారికి దానియందు గల ప్రబలవిశ్వాసము నెల్లడి యగుచున్నది. అట్టి విశ్వాసము గలవారు గాంధీమహాత్ముని ఆధ్యాత్మిక

సాధనపై కంటగింపుబాపుబ వింతగాయి. రాత్రి యందును, పగటివేళలందుగూడ సర్పి జరుగుచున్న దని మహాత్ముని చెలిపిన సంగతికి, ప్రభుత్వమువారిొక వేళయందే సర్పి జరుగవలెనని ఉత్తరు వీయరని, విశేటుగారు పలికిరి. విశేటుగారి వాక్యముల బట్టి, ప్రభుత్వహృదయము నందు మార్పు గలుగ లేదని భావింపవచ్చును.

1922న సంవత్సరపు నె 2 రు చిల్లు

1919 వ సంవత్సరపు మదరాసు మహారు మునిసిపలు ఆక్టును సవరణచేయుట యుక్తముగా నున్నందున ఇందువలన నీకింది విధముగా సంపాదించునది:-

1. (1) ఈ ఆక్టును 1922వ సంవత్సరపు మదరాసు మహారు మునిసిపలు (సవరణ) ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును.
 (2) 2, 4 సెక్సులు, ఇటులైనవార 2వ ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును) 1919 వ సంవత్సరపు మదరాసు మహారు మునిసిపలు ఆక్టు అమలులోనికి వచ్చున తేదీను, రెవెన్యూను, ఈ ఆక్టు అమలులోనికి వచ్చున తేదీనందయు అమలులోనికి రావలయును.

2. 2వ ఆక్టుయొక్క 4 వ సెక్షన్యాల, 2వ భాగము లోని 7 వ షరీకి చేరియున్న సెక్షన్లు 2వ ఆక్టులోని సెక్షన్లుగా చేరించుటను:-

చెల్లింపబడిన మూలధనము లక్షల రూపాయలు.
 అర్హులందరి వారు పన్ను. రూ.
 ఎ. ఇరుదడినన్ని, ఇరుదడికంటె యెక్కువకును 1,000
 బి. పడికిన్ని, పడికిమించి ఇరుదడికంటె యెక్కువగా నుండుదానికిన్ని 500
 సి. అయిదుకున్ను, అయిదుకుమించి పడికంటె యెక్కువగా నుండుదానికిన్ని 250
 డి. మూడుకున్ను, మూడుకుమించి అయిదుకుంటె యెక్కువగా నుండుదానికిన్ని 150
 ఇ. రెండుకున్ను, రెండుకుమించి మూడుకుంటె యెక్కువగా నుండుదానికిన్ని 100
 ఎఫ్. ఒకటికంటె ఒకటికంటె మించి రెండుకుంటె యెక్కువగా నుండుదానికిన్ని 50
 జి. ఒకటికంటె యెక్కువకు 20
 ఓ. 2వ ఆక్టుయొక్క 4 వ సెక్షన్యాల, 3 వ భాగములోని 10 (ఎ) షరీకి చేరియున్న లెక్కకు బదురు ఈకింది లెక్కను ఉంచవలెను:-

రెండు టన్నులు లేదా ఎక్కువ బరువును మోయుటకై నిర్మింపబడిన, లావాపులైతతో కూడిన ప్రతి మోటారు లేక స్టీము బండికి. 200
 ప్రతి (ట్రెయిలరు) కున్ను జానీ చార్జి 100
 రెండు టన్నులు లేదా ఎక్కువ బరువును మోయుటకై నిర్మింపబడిన కువను లైట్తో కూడిన ప్రతి మోటారు లేక స్టీము బండికి 100
 రెండు టన్నులు లేదా ఎక్కువ బరువును మోయుటకై నిర్మింపబడిన నామోటో ట్రెయిలరు ప్రతి మోటారు లేక స్టీము బండికి 75
 కువను లైట్లకల ప్రతి (ట్రెయిలరు) కున్ను జానీ చార్జి 75
 నామోటో ట్రెయిలరు కల ప్రతి (ట్రెయిలరు) కున్ను జానీ చార్జి 50
 ఒక టన్ను లేదా రెండు టన్నులకంటె యెక్కువ బరువును మోయుటకై నిర్మింపబడిన ప్రతి మోటారు లేక స్టీము బండికి 75
 10 లేదా ఎక్కువకు మనుష్యులను తీసికొనిపోవుటకు నిర్మింపబడిన ప్రతి ట్రాంకారు, మోటారు బస్సు లేక చారు బాంసును: 75
 10 మనుష్యులకు యెక్కువయును 3 మనుష్యుల యెక్కువయును తీసికొనిపోవుటకు నిర్మింపబడిన ప్రతి నాలుగు చక్రముల మోటారు బండికి 35
 8 లేదా దానికి యెక్కువకు మనుష్యులను తీసికొనిపోవుటకు నిర్మింపబడిన ప్రతి నాలుగు చక్రముల మోటారు బండికి 25
 ప్రతి మోటారు ట్రెయిలరును, ప్రతి మోటారు లైన్ కులకున్ను, గయిడుకారు (ప్రక్క-బండి) ఉండి నను సరేలేక పోయిన సరే 15
 ఒక టన్నువులేగాని లేదా యెక్కువ జంతువులచేగాని లాగుబడుటకు నిర్మించియుండు నాలుగు చక్రముల బండి ప్రతి దానికిని 10

భారత శాసనసభ

గాంధీమహాత్ముని ప్రత్యుత్తరమును గూర్చిన చర్చ - సర్ విలియం విన్సెంటుగారి సంభాషణము

ప్రజలు వెడలిపోవ నిరాకరించినపుడు పశుబలము నుపయోగించుట యే ముఖ్యోత్తరవ్యము
రాత్రియందు ద రెండు చెయ్యముని ప్రభుత్వమువారు పూచీపడరు
ఇతర విషయములను విచారించినగాని నమ్మ వీలులేదు.

తూర్పు-ఆఫ్రికా భారతీయులు - చర్చిలుగారి ప్రసంగమును ఖండించుచు
బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు తంతివార్త నంపుటకు సభవారు తీర్మానించుట
(నిన్నటి తరువాత)

మలబారులో సైనిక ప్రభుత్వమును రద్దుచేయుట

మలబారు ప్రదేశములలో నొక రంగు కావలసిన ముప్పిలు వాయుగారు సానిక అధికారలే సైనిక ప్రభుత్వ మనవర మని తీర్మానించవలె ననిరి. మలబారులో కాంతి స్థాపించడలేదు గాన తొందరపడి ఏకాద్యమును చేయరాదు. మండలవాసు ల విప్లవ కారులచేతులలో పడవకట్టుచులేదు. పసివారు, పెద్దవారు, స్త్రీలు, పురుషులు, భాగ్యవంతులు, పేదవారు అందరు కట్టపెట్టబడిరి. అధికారులు తమకు తోచినట్లు చర్య పుచ్చుకొనుట ఉత్తము. అనవసరముగ సైనిక శాసన ముండుట వారు గూడ ఇష్టములేదు.

అబ్దులు కాశింగారు:—నేను మహమ్మదీయుడను. మూఢ భక్తిగలవాటిలో జేరినవాడ ననుటకు నాకు అవమానము లేదు. కిలాఫాతు విషయములో ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు రిచ్చిన వాగ్దాన ములను పరిపూర్తిచేయలేదు. (సిగ్గు, సిగ్గు) మహమ్మదీయుల నేటలు కిలాఫాతు ఉద్యమములో బాల్కనకుండుటకు ఉద్యమ నాయకులచర్యలు వారికి సమర్థము గావించుటయేగాని, కిలాఫాతు విషయములో నశ్చర్యకాదు. భారత ప్రభుత్వమువారు తివిష యములో తమకు చేతనైనంత సహాయము చేయుచున్నారు. వారికి అడ్డుమహాపుట తెలిపినార- (హర్షము)

జహీరుద్దీను అహమ్మదుగారు తీర్మానమును బలపఱచుచు, సైనిక శాసనమును చాలకాలముకిందటనే ఉపసంహరించి యుండవలె ననిరి. ఢిల్లీలో నాదర్సా ఘోషకృత్యములవలె, పభుత్వమువారు మలబారులో చేసిరి. మాపిలాలనుగురించి ప్రభుత్వ వారు చేసిన ప్రకటనను లన్నియు అతిశయోక్తులు.

కర్ములు గిడ్డీ గారు:—తీర్మానమును కొందఱ రంగీకరించుట నాకా కాభంగమును కలిగించినది. భారతదేశమునందంతట ప్రభుత్వముపట్ల జ్వేషము ప్రబలుచున్నది. దేశమునందంతట సైనిక శాసనమును ప్రకటించవలెను. ప్రధాన నాయకులు ఇంక పట్టుకొనుటలేదు. ఈ ఉద్యమమే గోరట్టుము, బేరల్లి గలభాలకు మూలకారణము.

జిషిద్దానుగారు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి. సభ్యు లంతట ఫలాహారములకు లేచిరి.

ఫలహారాంతరము శాసనసభ సమావేశ మైనపిమ్మట సర్ విలియం విన్సెంటుగారు ప్రభుత్వపక్షమున నిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—సైనిక శాసనపు ప్రభుత్వము జయప్రదముగ జరుగు చున్నది. నేను మలబారు మండలములకు వెళ్లినప్పుడు, అచ్చటివా రెవ్వరును సైనిక ప్రభుత్వమువారి మొరపెట్టగా నేను వివరము. చాలదయగా నున్న దని కొందఱ రాజీకరించుచుండిరి. గొప్ప అపాయముల మధ్య భయపడకుండ ప్రభుత్వ పరిపాలనమును జరిపిన కర్ములు మౌఫేజు, థామసు, ఈశుమున్నగు అధికారులను ప్రకటించవలెను. (వినండి, వినండి) వీరిని సంపించి బదులు, శాసనసభాభాగ్యులు వీరిని మెచ్చవలెను. (వినండి, వినండి) ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీకి సైనిక ప్రభుత్వ మంతరించును. అప్పటి లోపల సామాన్యపరిస్థితులు నెలకొల్పుటకు విలుండ దని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరి. ఇంక ఇద్దరు, ముగ్గురు మాపిలవాదయులకు తమహక్కులు, దోపిష్టి, హిందువులను బలవంతముతో తమవశములో జేర్చుకొనుట- ఈ దుష్కర్మ్యములను నిలుపలేక.

సైనిక ప్రభుత్వమును తీసివేసిన పిమ్మట, సామాన్యపరిస్థితి లుండవు గాన మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి కొంతవిద్యార్థి అధికారమివ్వబడును. కాంతిక్రమములను రక్షించుటకు తిరిగి తమ స్వగ్రామములకు వెళ్లేవారిని సంక్షించుటకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకపు ఉత్తరువులను జేయవలసియుండును. ప్రజలలో విశ్వాసమును కలిగించవలెను. తరువాత సైనిక పటాములను వరుసగ తగ్గించవచ్చును.

ఇంక అనేక కేసులు తీర్మానించబడలేదు. ఈ కేసులను విచారించుటకు సివిలుమేజిస్ట్రేటులు, ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటులు, ప్రత్యేక జడ్జిలకోర్టులను స్థాపించవలెను. నిందితులు అపిలుచేసి కొనవచ్చును.

మతగరువులీ మాపిలాలకు దుర్బోధ చేసిరి. కిలాఫాతు రక్షణమునకు మహమ్మదీయులు ఎదురు తిరుగకలసి వచ్చెనని ముస్లిములీరు అధ్యక్షుడు మాజిల్ మోహానిగా రుప్రసించిరి. కిలాఫాతు ఉద్యమమే ఈవిప్లవమునకు మూలకారణమని విచిత్ర మగుచున్నది.

సుబ్రహ్మణ్యం గారంతట తమతీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనిరి.

చారచార అల్లరులు.

చారచార, బేరల్లి అల్లరులను గురించి ఏమైన వివరములను తెలుపగలగా యని సర్ ప్రాంతుకార్పరుగారు స్వదేశాంగ సభ్యుని ప్రశ్నించిరి. వార్తాపత్రికలలో ప్రకటించబడిన దానికంటె ఎక్కువ ఏమి తెలియదు. 3 వ తేదీని సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు (వాసిన ఉత్తరములో) నగరములందును, పల్లెలందును కొందరు అల్లరులకు ప్రోద్బలమును కలిగించుచుండిరినియు, భయమునకు కారణములుండెననియు (వాసిరి. గత మాసము రెండవ పక్షములో వాలంటీర్ విజృంభణ విశేషముగ వచ్చెను. అనేకమంది కాంతముగ ప్రార్థించిరిగాని కొందరు గలభాలు చేయుచుండిరి. క్రొత్త పోలీసులను చేర్చుటకు సంయుక్త రాష్ట్రములకు అజ్ఞలు పంపబడినవి అని సర్ విలియం విన్సెంటుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. అంతట సభ ముగిసెను తిరిగి చేపు సమావేశమగును.

మహాత్మా గాంధీ గారినిగురించి ప్రశ్నితరము

జిల్లీ, ఫిబ్రవరి 9:—ఈదినము శాసనసభ సమావేశమైన తరువాత డాక్టరు గవడగారు ఇటీవల గాంధీగారు చేసిన ప్రకటనమును గురించి ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయ మేమో తెలుపవలసివదని ప్రశ్నించిరి.

సర్ విలియం విన్సెంటు ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—ఈ ప్రశ్న జడుగబడు నని నాకేమి నోటిను రాలేదు; గాని నాకు ఈ ప్రశ్న ఆ శుగ బడు నని కొందరు నూచించిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు రాత్రుకునను గమనించిరి. ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీని ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయములు ప్రకటించబడెను. ఈ శాసనసభలో ప్రభుత్వపక్షానికి సంబంధించిన వివరములు స్పష్టముగా విశదీకరింపబడెను. అంతట నైగా జెప్పవలసిన విషయము లేమిలేదు. కొందరు ప్రభుత్వాధికారు లచ్చటచ్చట ఘోరమగు అన్యాయములు చేసినియు, దుష్కర్మ్యము లొనర్చినియు గాంధీగారి లేఖయందు కొన్ని సేరము లాశోపింపబడినవి. స్థానిక ప్రభుత్వము లీ సేరాశోపణలందరి సత్కార్యములను గురించి విచారించెదరు. వారి ప్రత్యుత్తరములు నాకందిన పిమ్మట, నేనా వివరములను శాసనసభా సభ్యులకు తెలుపగలను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లీ విషయములకు గురించి విచారణ సలుపుచున్నది. ఇట్టి ప్రకటనలను కులభముగ విశ్వసించరాదు. కొన్నాళ్ల క్రిందట ఢిల్లీ చెగసాలాధికారులవారిద కొన్ని సేరములు ఆశోపణ చేయబడెను. విచారించగా వానిలో నేలాటి సత్యము లేకబోయెను. రెండు విషయములను గురించి నేను ముఖ్యముగ ముచ్చటించెదను. శాసనసభకు మగుసమావేశములు బలవంతముతో తమిషువేయబడు చున్నవని ఒకనిండ అధికారులు తమ విధ్యుక్త ధర్మార్థవశాన నందీ శాసన విరుద్ధ మగు సమావేశములను వెళ్లగొట్టవలసి వచ్చినప్పుడు, ఈ సమావేశములు అవిధేయత జూపవచ్చును. అట్టి సందర్భములలో వాటిని బలవంతముతో వెళ్లగొట్టవచ్చును. వేరేమాధ్యమ లేదు.

- 2 క జంతువుచేగాని లేదా యెక్కువ జంతువులచే గాని లాగబడుటకు నిర్బంధించియుండు చక్రముల బండి ప్రతిదానికి 5
- ఇతర బయిసికిలు లేక మైసికిలు ప్రతిదానికి 2
- బిడ్డల పెదాంబులేటరు లేదా గోకార్డు కాగట్టి వర 3
- ద్రవ్య బండికిని 12
- ప్రతి ఏనుగుకు 6
- ప్రతి ఒంటెకు 6
- పండ్లెండు బెత్తల పొడుగునకు తక్కువరాని ప్రతి గుర్రమునకు లేక కంచర గాడిదకు. 6
- పండ్లెండు బెత్తలకంటె తక్కువ పొడవుగల ప్రతి గుర్రమునకు లేదా కంచర గాడిదకు. 2
- ప్రతి ఎద్దుకు, వృషభమునకు, దున్నపోతుకు, గాడిదకు లేదా మక్కకు 1

4. సడన ఆట్టుయొక్క 5 వ షెడ్యూలు, 1 వ భాగములోని 10 వ విధికి కడపట నీక్రింది మాటలను చేర్చవలెను:— "లేదా నురియే యితర ఆసాధారణపు ఖర్చుల వైన చేయవచ్చును."

ఉద్దేశముల యొక్కయు, కారణము: యొక్కయు వివరణము.

1919 వ సంవత్సరపు మదరాసు మహారు మునిసిపలు ఆట్టుయొక్క 4 వ షెడ్యూలు, 2 వ భాగములోని 7 వ విధి సరిగా ఒకటి, రెండు, అయిదు, పది లేక ఇరవది లక్షలు, చెల్లింపబడిన మూలధనముగా గల కంపెనీలవై విధింపబడవలసిన పన్ను యొక్క రేటులను నిరూపించుట లేదు. వాటిని ఏర్పాటు చేయుటకు ఇప్పుడు దుడ్డేకంపబడుచున్నది.

2. అద్దెను కట్టబడు మోటారు బస్సులసంఖ్య మహారు విస్తారముగా పెరిగినది.

ఈ వ్యాపారము వలన ఎక్కువ నలుగురు కలిగి కోడ్డులు అతిశీఘ్రముగా చెడిపోవుచున్నది. ఇందువలన అత్యధికవ్యయముతో పిటికి తరుచు తారుతూతగల రాతి కోడ్డును చేయుటయో లేక తిరిగి కోడ్డును చేయుటయో అవసర మగుచున్నది. ఈ ఆధికవ్యయమును భరింపగలుగుటకు గాను అట్టి బండ్లవూడ విధింపబడు పన్నుల రేట్లను మోచుచేయుటకు ఇప్పుడు దుడ్డేకం పబడుచున్నది.

3. ఇప్పుడున్న ఆట్టు 5 వ షెడ్యూలులో వివరింపబడిన వాటికంటె యితరములైన యేకాసాధారణ ఖర్చులను గాని కా ర్పొరేషను వారి యొక్కయు, గవర్న మెంటు వారియొక్కయు అనుమతితో చేయుటకు కమిషనరుకు అధికార మిచ్చుటలేదు. మునిసిపలు కాన్సిల్లను, లోకలు బోర్డులను గవర్న మెంటు వారి అనుమతితో అట్టిఖర్చులను చేయుటకుటకుగాను 1920 వ సంవత్సరపు మదరాసు డిప్యూటీ మునిసిపాలిటీ ఆట్టులోను, 1920 వ సంవత్సరపు మదరాసు లోకలు బోర్డుల ఆట్టులోను గూడ ఏర్పాటు కలదు. కాబట్టి 1919 వ సంవత్సరపు మహారు మునిసిపలు ఆట్టులో గూడ అటుకంటి ఏర్పాటు చేయుటకు ఇప్పుడు దుడ్డేకంపబడుచున్నది.

1922 వ సం. జనవరి నెల 31 వ తేదీ.

జి. రామారావుగారు: ఆర్. రామచంద్రరావు గవర్న మెంటు పెక్కెటర్, లా (లెజిస్లేటివు) డిపార్టుమెంటు. (పోర్టు సెంటుకాల్ గెట్టు)

ఒక మరణము:— మద్రాసు రాయపేట క్లబ్బో డింగుచాను తోటవూలి ఏను పాదంకుమారుడు ఫిలిప్ నో వాలు గేడ్డెట్లవాడు బుధవారం ఉదయం గదిలో దుర్ఘాతునొలగించుట కుంచబడిన ఫిల్లెటును చాంత్రాగి చనిపోయెను. పిల్లవాడు ఆరుద్రాలో నెరున్నవోతెలియక ప్రాగజేతెను. గాయపేట పోలీసు స్టేషనులో పోలీసు యిన్స్పెక్టరుగారు విచారించి పిల్లవాడు యెదోతెలియక ఫిల్లెటు ప్రాగజేతె చనిపోయెనని తీర్పు చెప్పిరి.

శాసనసభా తీర్మానము:— 1921 వ సం. డిసెంబరు 13 వ తేదీ శాసనసభలో 500 రూపాయలు అంతకు పైగా జరుగు క్రొత్తనియమముల గూర్చిన ప్రతిపభుత్వపు టుత్తరవును శాసనసభవారియెదుట జెట్టవలెనని యంగీకరింపబడినతీర్మానమువైని ప్రభుత్వమువారు అట్టినియమముల లిస్టు అప్పడవ్వకు ప్రకటించబడుననియు, క్రింది కాలావారు ఆలిస్టును నెలకొకతూరి శాసనసభాకార్యదర్శికి సమర్పించినవో వారు శాసనసభ్యులయెదుట నుంచెద రనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

అంతటి దాసుగాని ఆరిపురం పెసిదెప్పి కై
 తీసుకు పోయిరి.—(అమృతవహరు).

K. Persay,
Asst Manager incharge.

విదేశ వార్తలు

పార్లమెంటు సమావేశము

సార్వభౌమని ఉపన్యాసముపై చర్చ.

ఫిబ్రవరి 7:—పార్లమెంటు సభ ఈ రోజున సమావేశమయినది. బిల్లులు, బిల్లులు గ్రామీణులలో సంప్రదించుచుండుటకు ఆచరణాత్మకమునకు పోషక గావాలని పోయితి. చాలా బిల్లులు గూడ సమావేశమునకు పోయెను.

కేబినెట్ బిల్లులు గూడ సమావేశమునకు పోయెను. సమావేశమున ప్రతిపక్షమునకు, ఆసనమునకు వారిట్లు నడిచిరి. సార్వభౌమని స్థాపించు యిష్టమునకు సెక్రటరీ సుప్రీమును, సుప్రీము, రాజ్యాంగమునకు వ్యతిరేకములయ్యును తాము స్వయముగా కోర్కెను వ్రచ్చుకొని పనిజేయుచుండుటయే ఇందులకు కారణము.

యువరాజుగారియందు శక్తిరహిత యెక్కువగలదు. వారికి ఎక్కువ కష్టతర మగుకార్యము నియోగించుకొనిరి. ఆ కార్యమునకు వారెక్కువ సంతోషముతో పని జేయుచుండిరి. యువరాజుగారు భారతీయుల హృదయముల వశభరుచుకొనిరి. వారి భారతజేతవ్యవహారము జయప్రదముగ జరిగె ననుటకు సంజోహములేదు. అలాంటి అందోళనల పాఠ (బోలుటకు పిత పెట్టెడిది లేదు. (హార్లెస్టులు)

కేబినెట్ ఇష్టముగారు తీర్మానమును బలపరచుచు నిట్లు నడిచిరి. యువరాజుగారు స్వార్థత్యాగముతో కూడుకొనిరి. ఈ కార్యమును సంతోషముతో స్వీకరించెను. ఇది సామ్రాజ్యమునకు చాలా ముఖ్యమైనది. ఇందువలన భారతాంగ జేతములకు ముఖ్యము తరస్కర శుభములు నడుచి పరస్పర సమ్మతి ముద్రాపాదు.

తరువాత క్లిన్సుగా రిట్లు నడిచిరి:—వాషింగ్టను సభిగారు ఎక్కువ కాలము తప్పులతో గడచిరి. ఇకమీద నిట్టి సభలకు నిది మార్గదర్శక మగుగాక. పరాసాంగ యొడంబడికను గురించి ఇట్లు నడిచిరి. శ్రమచమునందు పరాసావారు తరు తొడల సదభిప్రాయమును గల్గించుకొనవలెను. పరాసావారు దేశ యోగక్షేమాభివృద్ధిల దానిపై నాధారపడియున్నవి. పరాసావారు అన్ని జేతములపై దాసులనుండి తప్పించుకొనుటకు ఏదో ఇతరభావాలవారితో కలసి మెలసి వారిన్నే హమును సంపాదించుకొనవలెను.

ఆంగ్ల జేత అధిక స్థితిగురించి ఇట్లు నడిచిరి: గత 12 మాసములలోను జేతముల తగ్గించుటలకు 60 లక్షల యెండ్ల కార్మికులు బాధపడిరి. వారికి వారము నకు 90 లక్షల పౌనులు తగ్గింపబడెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రజలను ఇంక ను త్యాగము బాపవలెనని కోరుట భాగ్యముగాదు. కాని కొందరు ఇంకను తమ వ్యయము తగ్గించుకొన నీయగల స్థితియందున్నారు. వీరిని ప్రభుత్వమువారు బలవంత పెట్టుటలేదు. విరివి యొడంబడికను సంపూర్ణ జేయుటయందు కార్మిక పక్షమువారు ప్రభుత్వమునకు సహాయ మొనర్చెదరు.

ఈజిప్టు-ఇండియా

సర్, డొనాల్డు మెక్లీను గారు, త్వలలో పార్లమెంటునందు భారత ఈజిప్టు విషయమున చర్చించుటకు వీలుగలగ జేయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. ఈజిప్టు స్వతంత్ర రాజ్యస్థానము. వారి నట్లు గౌరవింపవలెను. మూలకారణములను గమనించి వాని ననుసరించి కార్యనిర్వహణకు గడంగిన యెడలనే ఈజిప్టు సమాధానము మదురుని మీరు నడిచిరి.

ప్రధానామాయుర్వి ప్రసంగము.

ప్రధాన మంత్రి గారిట్లు ప్రసంగించిరి.

వాషింగ్టను సమావేశము కాలిఫోర్నియా ప్రపంచ చారిత్రములో నెల్లప్రఖ్యాతి కలిపించెను. బొల్షరు గారభివృద్ధి నీయులు: ఈ సమావేశ ఫలితముగా ప్రభుత్వ క్యమునందు కొన్ని లక్షల వ్యయ పుట్టెను. ప్రాంసు రక్షకుల ముము కొంత భూమి నీయవలెను. ఇందువలన పరస్పర సమ్మతి కుదిరి కుదురును. అప్పుడు కార్యము నెక్కువ వివక్షణతో నెరవేర్చుచున్నది. పక్షియ్యక సవలె నను విధానము నవలంబించుటలన లాభములేదని జర్మనులు దలచు: బొల్షరులైన వర్మెల్లు సంధి యందు నిల్చును. బొల్షరు గార్లతో నొసంగబడిన వాగ్దానములను విలువవారు నిలుపుకొనవలెను.

సర్, డొనాల్డు మెక్లీను గారు ప్రస్తావనగా యెముడంబడిక వైసనుం రే చర్చించుటకు పార్లమెంటు వారికి వీలుగలగ జేయవలెనని ప్రధానామాయుర్వి నడిచెను.

కార్మికుల బాధలనివారణార్థము సంవత్సరమునకు 1000 లక్షల పౌనులను ప్రభుత్వమువారు వెచ్చించుచుండిరి.

బ్రిటను యొక్క యుద్ధములవాతలను ఋణగ్రస్తులను సమావేశమై తేలికపాటి సరిహద్దులను గోరవలెనని బ్రిటిషువారు సిద్ధముగనున్నారు. కాని బ్రిటిషువారి రీయలసిక మొత్త మెక్కువైతే వారు వారికి రావలసిన మొత్తమును వదులుకొనజాలరు.

ఈ వాతముచినర, కేబినెట్ గారి నిశ్చయ ప్రకటించబడును. అందునూచింపబడిన కొన్ని భాగములు ప్రభుత్వమువారికి వ్యాయముగనున్నట్లుల దోచుటలేదు. కాని వ్యయము తగ్గించుకొనవలనవలంబించిన సమస్యలయిరి.

ఎలెన్బీ ప్రభుత్వగారితో సంప్రదించిన తరువాత ఈజిప్టును గురించి ప్రభుత్వమరతులను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించునని వ్యాయములకు ఈజిప్టు జేతములను ప్రభుత్వమువారు గమనించెదరు. సామ్రాజ్యరహిత మన్న గు విషయములయందు తగు బాగ్రతులు పూలీలుకొనినీ ఈజిప్టును సంతోష స్థానమునకు తద్ద చేసెదరు.

ప్రస్తుతము సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందున్న అధికారమును విరివిగా త్యాగ ప్రభుత్వమున కిచ్చుట గాను పార్లమెంటునందు బొకటిల్లు ప్రజేత పెట్టబడును. త్యాగ ప్రభుత్వమువారు కార్మిక సమస్యను పరిష్కరించుటకు గాను వారికి చాలావనవలెను. రుద్రవార వైరివిష నిష్పక్షము జరిపిన జరప వచ్చును.

మెక్లీను క్లిన్సు క్రెయిగు గార్ల సమావేశము జయప్రదము గా లేదు. కాని ఇది రెండవ సమావేశము మాత్రమే. ఇట్టి విషయములందు చాలా సహాయము అవలంబించును.

కొలది కాలములోనే ఈ యొడంబడిక సమయలో పెట్టుటకు పార్లమెంటునందు చట్టము గావించబడును.

జైల్లులను పరామర్శ ప్రభుత్వములతో నొడంబడిక గావించుకొనవలెనని లాయరు బార్ని నడిచెను.

ప్రభులసభను సంస్కరించు చట్టమును జేటున ప్రజేత పెట్టవలెనని బార్ని పేరలు గారు నడిచిరి.

భారత దేశమును పరిపాలించుటకు ప్రభుత్వమువారు బద్ధకంకణులై యుండిన ప్రకటించవలెనని బ్రి. జె. పేజీ క్రాఫ్టు గారు నడిచిరి.

ఈజిప్టు నాయకులయెడల బ్రిటిషువారి వలంబించిన విధానము జేతమునకు కళంకము చెచ్చుచున్నదనియు, వెంటనే ఈజిప్టును వదిలివై విస్త్రులు పాపాగారిని వదిలిపెట్టవలెననియు, జె. ఇ. స్వాను గారు నడిచిరి. ఈజిప్టు ప్రజాసమానమువారు బ్రిటిషుచర్యల నామోదించె రని నిశీలుహామున్ను వు గారు నడిచిరి.

క్రా ప్రభుత్వ గారిట్లు నడిచిరి:—భారత ఈజిప్టు జేతములను సార్వభౌమమును తనయుపన్యాసమున మానము భరించెను. ఆల్బెర్ట్ గారిని పరిపించుటమాడగా ప్రభుత్వమువారు ఈజిప్టు నెవల నవలంబించు విధానమును నిర్ణయించుకొని తోచుచున్నది. భారత దేశపరిస్థితులు చాల అందోళనమును గల్గించుచున్నవి. ఈ విషయమున ఇంకను సమాచారములను జెలి పెడదని తలచెదము.

భారత స్థితి

బ్రిటిషువారి కార్యము

లాయరు బార్ని గారు పార్లమెంటునందు పర్యవేక్షించుచు వును భారత దేశమునందు దవలంబించు విధానమును గురించి యొకరు ప్రస్తావనగా సార్వభౌమని యుపన్యాసమునకు సవరణ చేచ్చిన పక్షమున ఆ విషయము సంపూర్ణముగ జెలి పెడదని నడిచిరి. రాబోవు మంత్రివాసమున భారత దేశమును గురించి చర్చించుటకు యోగ్యులు చేసెదమని చాంబ్లెస్ గారు నడిచిరి. బ్రిటిషువారు జేరలు పేజీ క్రాఫ్టు గారిట్లు నడిచిరి:—

భారత ఈజిప్టు జేతములలోన మనకు లాభములదాయని మనము విచారింపజూడదు. నాగరికత సభివృద్ధి కేయుటకు గాను మనవిధి యేమయిన మాత్రము మనము విచారింపవలెను. భారత దేశమున తిరుగుబాటును సాగినిచ్చిన కొలదిని మన కార్యము క్లిష్టమగును. విప్లవములో నిడిగతు సంభవించిన యాపద కంటే నిష్పన్న భారత దేశమున నెక్కువకు ఆపద సంభవించుచున్నది. గాంధీ గారికిని ప్రభుత్వమునకును సమావేశ మెంత త్వరగా నాగిపోవునో అంతయందెది.

ఇంగ్లండులో గూర్ఖా భారత దేశపరిస్థితులను ఊహించి ఆలోచనలు చేయుట, భారత కార్యరర్థిగారికి చాల కష్టముగ నున్నదని కలకత్తా బాన్ లాబ్ గారు నడిచిరి.

మూడు మాసములవరకున జెనోవా సమావేశము నాపవలయునని పరామర్శ వారికి.

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

ప్రజాస్వామ్యమును స్థాపించ వలెనని కార్మికులు తీర్మానించిరి. ఈ రాయబాసమును 21 వారసభ్యులును విచారింపిరి. చట్టసభ్యుల మగు రీతిని ప్రజాస్వామ్యమును స్థాపించవలెను గాని ఈవిధముగా గాదని బాతీయవారు తీర్మానించిరి.

కార్మిక పక్ష నాయకుడగు బాయిడెల్లు గారి తీర్మానమును నిరసించిరి. ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమమును నిరసించుచు కోర్కె బద్ధపాదులు తీర్మానించెరి.

సమీప ప్రాచ్య విధానము.

మిత్రమండలి సంఘభావనత్వకర.

హార్లింజీ ప్రభుత్వ, పాయింట్ గార్ల పారిసునందు సమావేశమై సమీప ప్రాచ్య సమస్యను సంప్రదించిరి. ఈ సమావేశమున మిత్రమండలి మూడు ప్రభుత్వములను సంఘభావనతో ఏకాదగ్యముకొరకు ప్రకటించవలెనని వారు సమ్మతించిరి.

సమీప ప్రాచ్య సమస్య పరిష్కారమున మిత్రమండలి పరిస్థితు లభిష్టముగా కముగ లేనని తెలియుచున్నది.

విరివి సరిహద్దు వివాదము

ఫిబ్రవరి 8:—నిశ్చేషముల కొంతమంది అలస్టరు సరిహద్దు నైరూడినట్టిరి. అలస్టరు సరిహద్దును తక్షించుటకు జేరలు మెక్లీగా ప్రసంగించిరి. కొల్లిన్సు గారి కీ విషయమై హెచ్చరిక పంపబడెను. విరివి యొడంబడిక చాలయపాయముగ నున్నది.

ఆంగ్ల—విరివి సమావేశము

ఫిబ్రవరి 8:—గతదినము విరివి ఆంగ్ల మంత్రులు సమావేశమై ఒడంబడిక సమయలో పెట్టుటకు గూర్చి చర్చించిరి. సరిహద్దు సమస్య ఇంకను పరిష్కరింపబడక బాయిసు దానిని గురించి తరువాత నాలోచించుకొనెదరు. సరిహద్దు సమస్యను ఉత్తర దక్షిణ ప్రభుత్వములవారు పరిష్కరించుకొన జాలకపోయినయెడలన పద్ధతి బ్రిటిషువారు ఒక సంఘమును నియమించెదర.

జర్మనీ కార్మిక సమస్యను ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరించుట పరామర్శించుచు మిలిటరీ సర్వీసు లిల్లు నామోదించిరి.

పిల్లెలను కీన్లలో క్రొత్తికొంగులు పెట్టవలె నను ఉత్తరవును ఆమెకా ప్రభుత్వమువారు కద్దుపరచిరి. పర్షియా ప్రభుత్వమువారు రహస్య ప్రభుత్వముతో కర్తక, తపాలా, తంతి వార్త యొడంబడికను గావించుకొనుటకు గాను మాస్కో నగరమునకు రాయబారుల నంపెదరు.

వెల్పు యువరాజు

యువరాజుగారు వారం వారం మై గ్యాలియనునందు బార్ని సార్వభౌమని పేరిట ఒక ఉద్వాసనము స్థాపించుటకు తీర్మానింపబడెను. ఈ ఉద్వాసన ప్రారంభపర్యంతము 8 వ జేదిన యువరాజుగారిచే జరుపబడెను. యువరాజు గారు పిమ్మట పాలీసు పరేడు మాచిరి.

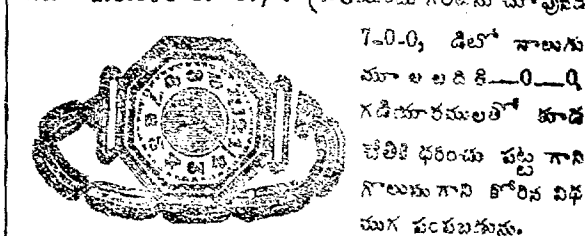
తనకోసంగిన స్వాగతిమునకు వందనములు సచర్చించుచు భోపాలు వీరంగారికి శంతివార్త పంపిరి. భోపాలు వీరంగారు ఉచిత విధమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

కీర్తి శేఖరులు హైమింగు నేగారి ఆకాలమరణమునకు వింతయు రావుసాహెబు నైట్ గొండరుగారి ఆధిపత్యము కింద హనురులో ఒక నభ జరిచెను.

అట్లొ బంగారు లోరణములు 1000 జ్జల కట్టిన మేలు

రథపు లక్ష్మీవిగ్రహము కలిగిన కర్ణాటకము 8.0.0, మేలురకం 4.8.0, మెంచి 1/4 గానుల దండరు 8, మెంచి 1/4 గానుల దండరు 8

3 పేట గడియారం గొలుగు వెల రు 8, రెండు పేట గడియారము గొలుగు 1.8 రు 2.0.0, నిక్కిల్ గడియారము 8.4.0, వెండి గడియారము 9.0.0, డిల్ మేలురకం 15.0.0, రాత్రిలు యందు గంటను చూపునది 7.0.0, డిల్ నాలుగు మూలలది 8.0.0, గడియారములతో కూడ చేతికి ధరించు పట్టు గాని గొలుగు గాని కోరిన విధముగ పంపబడును.

వి. పి. భిక్షులు ప్రకృతికము ఆర్థికా స్థాంతు పంపిన కేటలాగు పంపబడును. క నాదభూమి అందు సన్ను. (2792) 1934 వై నాదభూమి రోడ్డు మదరాసు.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

గోరకుపూరు దారుణవార్తలు పఠ్యమని దేవదాసు గాంధీగారు తలచినపుడు
చారిత్రాత్మక దారుణములు మహాత్మునికి పండిత మాలవ్యాగారు తలచినపుడు

పండిత మాలవ్యాగారు మున్నగువారిలో బొంబాయిలో మహాత్ముడు ముచ్చటించుట
బార్డోలిలో 11వ తేదీన జరుగు కార్యసంఘసభకు వారినందరిని మహాత్ముడు జాహ్నవిండుట

కలకత్తాలో మాలానా ఆబ్దులు కలాం అజదుగారికి ఒకసంవత్సరము కఠిన శిక్ష
ఇలాంటి సంఘసభ్యులకు వలంటీరులకు శిక్షలు

జేహోరు బరిస్టా రాష్ట్రము - కేసుల పునర్విచారణకు న్యాయమూర్తిని నియమించుట
అమెరికామొంటు చట్టమును రద్దుపరుచుట కాలోచన

లాలా లజపతిరాయిగారి కేసు 13 వ విచారణ - సియస్మత్పత్రిక మరల వెలువడుట
జార్జి తాలూకా ప్రజలకు మహాత్ముని సంజ్ఞము - కరవ్రతములను వంచితములు

చిత్తరంజనజానుగారి కేసు - 14 వ తేదీన తీర్పు చెప్పబడును
దాసుగారిలో మొట్టమొదట చాలసేపు రహస్యముగ సంభాషించుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

జరంపురం నాయకులకు శిక్షలు - ఇచ్చాపురములోను

శ్రీభామశమునందును ప్రచారకులకు శిక్షలు

గంజాం మండలమున ఆబ్కారీ పాటలు - ఎవరును పాడకుండుట

సంయుక్త రాష్ట్రములు

గోరకుపూరు గలభా.

దేవదాసు గాంధీగారి ప్రకటనము.

గాంధీ మహాత్ముని పుత్రుడును ఇండియన్ నేషనల్ కౌన్సిల్ పరిషత్తుకు సభ్యుడైన దేవదాసుగారు అలహాబాదునుండి గోరకు పూరుకు వెళ్లి అచటి స్థితిగతులను స్వయముగ పరిశీలించి తీవ్రమైన ఒత్తిక కటకుండి తంతివార్తను పంపిరి. దీనిలో మహాత్ముని ప్రకటనము నందలి ముఖ్యవిషయములన్నియు యథార్థములే. పోలీసు శూప రాంబును డిప్టీ మేజిస్ట్రేటును కలెక్టరును సమయమునకు వచ్చి తమ పలుకుబడివలన సుదీర్ఘమున ప్రకాంత మొనరించుటచే దారుణములు తప్పినవి. చాలమంది అసహాయాద్యమనాయకులు గోరకుపూరుకు వచ్చిరిగానివారు తాలూకా గ్రామములకు వెళ్ళుటకు డయిన్యోగులు నిరోధించిరి. దేవదాసుగారు వివరించిరి.

బొంబాయి

చారిత్రాత్మక దారుణములు

మహాత్ముడు మాలవ్యాగారును కలసి ఆలోచించుట

చారిత్రాత్మక దారుణములు జరుగుటచేతను ఆ దారుణములను సరిపెనవారు కాంగ్రెసువలంటీరులని వారివై నిండవలెనని పలుకుట వలనను ప్రస్తుత పరిస్థితులను గూర్చి మరల నాలుగింపుటకు అనర్హులను ఆయోధ్యులను వలంటీరులుగా చేర్చుకొనకుండు కాంగ్రెసువలంటీరులు తగిన జాగ్రత్తను పుష్కలమున విషయమును గూడ నాలుగింపుటకును వెంటనే కాంగ్రెసు కార్య సంఘ సమావేశమును జరుపవలెనని ప్రస్తుతము బొంబాయిలో నన్న పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగారు మహాత్ముడును కలసి వార్త పంపిరి. మహాత్ముడు బార్డోలినుండి బొంబాయికివచ్చి పండిత మాలవ్యాగారు మున్నగు బొంబాయి నాయకుల సంఘసభ్యులతో ముచ్చటించిరి. 11 వ తేదీన బార్డోలిలో జరుగగల కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభకు పండిత మాలవ్యాగారు మున్నగు నాయకులను మహాత్ముడు జాహ్నవిండుట. ఆ సభలో ప్రస్తుత పరిస్థితిగూర్చి చర్చ జరుగును. భూమి పూరు మండలమున దారుణకృత్యములు జరుగుటచే బార్డోలిలో ఆర్జిల్లో భువనమును నిలుపుటవలనను కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యులతో కేసుగట్టిగానాదిం చెదను. నేనును ప్రతినిధి సంఘసభ్యులు మరికొందరును బార్డోలిలో జరుగు కార్యసంఘసభకు జాహ్నవిండుటను పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు అపోహించుటకు వెనుక ప్రతినిధికి తెలిపిరి.

వంగ రాష్ట్రము

ఇలాంటి సంఘసభ్యులకు శిక్షలు

కలకత్తా ఇలాంటి కార్యాలయమున సభ్యులైనందునకు యీనెల 4-వ తేదీన పట్టుకొనబడిన ఇలాంటి సంఘసభ్యులు 11 మందికిని 8-వ తేదీన జూరరాడ్డి మేజిస్ట్రేటు శిక్ష వేసెను. ముస్లింకి డిరి శింసు నెలయు అక్కి-కపారికి చెరియొక నెలయును విడిఖయదు వేయబడెను.

ఇలాంటి వలంటీరులకు శిక్షలు

కల్లుసారాయి దుకాణములవద్ద బోధించిన ఆర్థుల ఇలాంటి వలంటీరులవై కేసుచేయబడెను. ఆ కేసునిచారణ గూడ నచటనే 8-వ తేదీన జరిగినది. అట్లుబోధించి నందులకు తమకు గోజుకు చెరి నాలుగణా లిచ్చెదరని వారు చెప్పిరి. వారందరికిని చెరియొక నెల కఠినశిక్ష వేయబడెను.

కాంగ్రెసు వలంటీరులకు శిక్షలు.

అనాడే అచట మరి ఏడుగురు కాంగ్రెసు వలంటీరులకు గూడ శిక్ష వేయబడెను. ఇద్దరికి చెరియొక వారము విడిఖయదు ను తక్కినవారికి చెరియొక నెల కఠినశిక్షయును వేయబడెను.

కలకత్తాలో వలంటీరులకు వదలుట, అరెస్టులు

8 వ తేదీన కలకత్తాలో దుకాణములవద్ద బోధించుటకు కొందరు వలంటీరులు బయలుదేరిరి. వారిలో 8 మందిని పట్టుకొనిరి. 8 వ తేదీన చెరసాలలనుండి 15 మంది వలంటీరులను వదలిరి.

మాలానా ఆబ్దులుకలాం అజదుగారికి శిక్ష.

వంగరాష్ట్ర ఇలాంటి సంఘసభ్యుడు డగు మాలానా ఆబ్దులుకలాం అజదుగారికి 124 ఏళ్ళకు పైకి 9 వ తేదీన ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష వేయబడెను.

వలంటీరులకు శిక్షలు.

7 వ తేదీన విదేశీబట్టదుకాణములవద్ద బోధించినందులకు పట్టుకొనబడిన ఆర్థుల వలంటీరులకు 9 వ తేదీన ఇద్దరు పూరు జయలలో స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు చెరి 8 వారములు కఠినశిక్ష వేసెను.

ఒక కనిస్టేబులకు శిక్ష.

కలకత్తా పాఠశాలకు పోలీసు స్టేషనుకు చేరిన యొక కనిస్టేబు ఆక్రమప్రవర్తనను గూర్చి కేసు విచారణ 9 వ తేదీన జరిగినది. ఆ కనిస్టేబు పోలీసు స్టేషనుకు ఎదుట నిలిచి గాంధీ

మహాత్ముడి జయ, అని అరచుచు తన పోలీసు దుస్తులను చీలి వేయసాగెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందు శిక్షలు వేయలేక తదనిగూడ నతడటవత్సరమునకు అరెస్టుయింపబడు గుంపు చేరియుండెను. నేను చూచితిని ఇంతవేగమున గాఢాత్మ సాక్ష్య మిచ్చెను. ముత్తాబాద్ 10 మాసములు జైలుగా వేసితి. యియ్యది 7 కోట్ల 40 లక్షల కనుభవించవలెనని.

బెహార-పిరిస్టా రాష్ట్రము

కాష్మీరుకాననశోలో జరిగిన చక్కను ఆ చక్కలో తెలుపబడిన అభిప్రాయములకు ఇంకొకటి వాగ్దానములను బట్టి అమెరికామొంటు చట్టముగ్రింద శిక్షించబడినవారి శిక్షల నన్నిటి మరల పునర్విచారణ చేయబడుట న్యాయమూర్తి నేడే వసంతమర్తిగారి ప్రత్యేకముగా జోరకనమనాన నియమించిరి. అయినను ప్రకారము జోరకనమనాన జేరెనది. జేహోరు లో తప్ప కేవల రాష్ట్రమునందంతటను అమెరికామొంటు చట్టమును ప్రయోగించుట నితినివేయబడు గూడ జోరకనమనాన రాలోచించుచున్నది. దూశిత ప్రమాదము తెలిసినది. ఇహార హెరల్డు వ్యతిరేక ప్రకటించినది.

వంజాబు రాష్ట్రము.

నాన్హానా కేసునిచారణ-వంజాబు

ముంబయిలో నాన్హానా కేసుకు శిక్షలు వేయబడినది. 9 వ తేదీ తండ్రివార్తనకు తెలియబడును.

లాలా లజపతిరాయిగారి కేసు

18 వ తేదీన లాలాజీ అజదుగారు మొట్టమొదట చాలసేపు రహస్యముగ సంభాషించుట వివాదము జరుగినది.

సియస్మత్పత్రిక

శూకభుజ ప్రభుత్వమునాడు శివభద్రానుజ్ఞతో నితని పోయిన సియస్మత్ అజదుగారు తనవ్యతిరేక 2 వ తేదీ సాయంత్రము మరల వెలువడినది.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

జరంపురం నాయకులకు శిక్షలు.

గిరి, కృష్ణమూర్తి, నారాయణమూర్తి, రామకృష్ణారావు గార్లకు చెరి 4 వారములు విడి కేడెను. చెరి 2 రోజులు జూరూ నాయకులు చెల్లించనిచో చెరి యొకవారము విడి కేడెయను వేయబడెను.

ఇచ్చాపురమున శిక్షలు.

పుల్లెల కృష్ణసుందరరాజు, సీతారాజుయ్య, శివరావు, రాధాకాంతపాడిగార్లకు మరి ఆర్థులకిని చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను.

శ్రీభామశమున శిక్షలు.

సోమయాజులు గారికిని మరి ఆర్థులకిని చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను.

ఆస్కాలో కేసులు

కూరాడ జగన్నాథం, శరప్పలదమహాస్వామిగార్లవై నను మరి ఆర్థులవైనను కేసుచేయబడెను. విచారణ యొకకు జరుగలేదు.

ఆబ్కారీ వేలంపాటలు

ఆస్కా కనూజ్ కొండ, ఇచ్చాపురములలో ఎవ్వరును పాడలేదు. జరంపురములో 18 దుకాణముల పాటదారులు పాటను రద్దుచేసికొనిరి.

నెల్లూరు మృదలము.

రాత్రి పదిగంటలవేళ రహదారికి అడ్డుకలిగించి ఉపవ్యసించినందులవై 112 సెక్షన్ ప్రకారం ఇంద్రంట్టి వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారికి వెంకటగిరి కలుమేజిస్ట్రేటుగారు 2 నెలల విడిశిక్ష విధించిరి. తలపురు వెంకటసుబ్బయ్య, మిశుతూరు వరదరాజశర్మ, ఇంటి కృష్ణారావుగార్లకు 174 సెక్షన్ ప్రకారం కొద్దుకు నకాలములో హాజరు కాలేదని గూడూరు డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగారు నెలగోజులు విడిఖయదు, 20 రూపుల జరిమానా విధించిరి. జరిమానా నియమన్న మరి పదిహేనుగోజులు శిక్ష ననుభవించవలెను.

నెల్లూరు మండల సంఘము:— మదరాసులోని

యీ సంఘమువారి సాంకన్యరకసమావేశము తేదీనెల 12 వ తేదీ ఆదివారమునాడు రాయపేటలోని ట్రాకర్లోటయందు జరుగును. కార్యక్రమము ఉదయము 6 గంటలకు ప్రారంభమై సాయంత్రము 6 గంటలకు ముగియును. నెల్లూరు నాన్హానా కేసుకు తప్పక సమావేశమునకు రావలెనని వేడుచున్నాము. కార్యదర్శి.

కమలకుటీరము, తిరువళి క్కేణి - మదరాసు.

